

Center za družboslovno informatiko

Fakulteta za družbene vede

Univerza v Ljubljani

Varna raba interneta in starši 2024

Analiza anketne raziskave, 1KA panel

Avis Wisteria, Vasja Vehovar, Ajda Petek, Andreja Praček, Barbara Brečko

Ljubljana, junij 2025

Delovna gradiva *Centra za družboslovno informatiko* so namenjena analizi, razpravi in komentarjem. Niso posebej recenzirana in ne izražajo stališč *Centra*, *Fakultete* ali *Univerze*. Za morebitne napake v celoti odgovarjajo avtorji.

© 2025 *Center za družboslovno informatiko*. Vse pravice pridržane. Pri javnih objavah se lahko izseki iz besedil, ki ne presegajo dveh odstavkov, citirajo brez dovoljenja, če se ob tem navede polna informacija o avtorjih. V primeru naročila delovnega gradiva s strani zunanjega naročnika o morebitni javni objavi odloča naročnik.

Povzetek

Podatki so bili zbrani znotraj metodološkega projekta ARIS TAP J5-50159: *Ocenjevanje in modeliranje pristranskosti zaradi neodgovorov v verjetnostnih spletnih anketah*¹. V tem okviru je bil v [1KA panel](#), ki anketirance izbira slučajnostno iz Centralnega registra prebivalstva, junija 2024 vključen tudi sklop vprašanj o varni rabi interneta, v katerem je sodelovalo n = 931 respondentov, od tega 266 staršev (oziroma skrbnikov), ki so odgovarjali na vprašanja o rabi interneta pri njihovih otrocih (starost 0 – 17 dopolnjenih let). Vprašalnik je delno izhajal iz [raziskave 2023](#)² in [raziskave 2021](#)³, v veliki meri pa je razvil nova vprašanja. Pričujoče poročilo podaja predvsem osnovne statistične analize, ki so lahko osnova za poglobljeno statistično in vsebinsko obravnavo. Nekatere podrobne analize in priloge so na <https://www.1ka.si/sic24>.

Kljub razmeroma majhnemu vzorcu dajejo dobljeni rezultati informativen vpogled v uporabo interneta med otroci (skozi oči staršev) ter v odnos staršev do uporabe interneta med njihovimi otroci. Pri tem velja poudariti, da se pogled staršev lahko (posebej pri višjih starostih) razlikuje od perspektive otrok in tudi od dejanske rabe interneta med otroci. Osnovni vtis, ki ga dajejo rezultati, je, da znaten delež staršev—okoli desetina za otroke v starosti do 5 let, petina za 6-9 let ter polovica v kasnejših starostih—ne ravna v skladu s priporočili stroke ([NIJZ](#)⁴, [SAFE](#)⁵) glede starosti [vstopa v internet](#)⁶ oziroma [obsega dnevne uporabe](#)⁷. Velika večina staršev tudi ne upošteva priporočil o vstopni starosti v [rabo družbenih omrežij](#)⁸, tretjina pa glede [prve rabe mobilnega telefona](#)⁹. Rezultati tudi kažejo, da je posebej pomembna oziroma kritična starost 10-12 let, saj pri tej starosti večina otrok vstopi v vse vidike rabe interneta, vključno z dostopom preko pametnega telefona. Izpostavimo lahko še naslednje glavne poudarke:

¹ <https://www.fdv.uni-lj.si/raziskovanje/institut-za-druzbene-vede/raziskovalni-projekti/P7639>

² <https://safe.si/raziskave-in-trendi/raziskava-cdi-varna-raba-interneta-in-starsi>

³ [1715144984PoroiloSafe-SJM2021.pdf](#)

⁴ <https://nijz.si/zivljenjski-slog/nekemicne-zasvojenosti/zasloni/>

⁵ <https://safe.si/starsi>

⁶ <https://safe.si/starsi/internet-in-vzgoja>

⁷ <https://safe.si/starsi/priporoceni-cas-uporabe-zaslonov-pri-otrocih>

⁸ <https://safe.si/novice/prvi-koraki-naj-bodo-varnem-okolju>

⁹ <https://safe.si/nasveti/prekomerna-raba-novih-tehnologij/prekomerna-raba-mobilnih-telefonov>

- Med starši je 84 % teh, ki navajajo, da njihovi otroci uporabljajo internet, celo 17 % je staršev otrok, ki so še v starosti 0 – 2 (preden dopolni 3 leta). Starost 10 – 12 let je prelomna, saj uporabo navajajo že skoraj vsi anketirani starši. Starši otrok starih 13 let in več pa vsi poročajo, da njihovi otroci uporabljajo internet.
- Nekateri otroci (po navedbi staršev) vstopajo v uporabo interneta še pred dopolnjenimi 3 leti, kar je v nasprotju s strokovnimi priporočili, hkrati pa je to pojav, ki ga v podobnem ali še večjem obsegu srečamo tudi v drugih državah.
- Starši poročajo, da v starosti 3 – 10 let internet otroci najpogosteje uporabljajo 1 uro dnevno, kasneje pa 2 uri dnevno. Tretjina staršev otrok v starosti 13 – 17 let navaja, da njihovi otroci uporabljajo internet 4 ure in več na dan. Seveda pa se lahko poročanje staršev razlikuje od dejanske uporabe.
- Otroci na internetu najpogosteje gledajo videe, razen v starosti 16 – 17, ko je na prvem mestu igranje iger. V igranje iger sicer vstopi že tretjina otrok v starosti 3-5 let, v starosti 10-12 let jih igra že štiri petine, kasneje pa okoli 90 % otrok.
- S starostjo 10 – 12 let skoraj vsi otroci uporabljajo internet za šolsko delo; v tej starosti polovica otrok že uporablja tudi družbena omrežja, čeprav je za vstop v uporabo družbenih omrežij praviloma potrebna starost 13 let. V starosti 13 – 15 uporaba družbenih omrežij (po poročanju staršev) preseže 90 %.
- Družbena omrežja predstavljajo glavnino časa, ki ga otroci preživijo in internetu. Pri tem se v vseh starostnih skupinah najpogosteje uporablja YouTube, razen pri starosti 13-15 in 16-17, ko se najpogosteje uporablja Snapchat. V določenih starostnih skupinah se pogosteje uporabljajo tudi Tok Tok, Viber, Instagram in Facebook.
- Otroci do 9 leta uporabljajo internet skoraj v celoti skupaj s starši; določena izjema so igre in družbena omrežja, kar uporabljajo tudi sami. Po tej starosti sodelovanje staršev v splošnem upada. Kljub temu tudi v kasnejših starostih večina staršev poroča, da vsaj polovico časa, ki ga otrok porabi za gledanje videov, učenje novih stvari, izobraževanje in komuniciranje izvajajo skupaj z otrokom.
- Pametni telefon se začne med otroci, ki uporabljajo internet, pojavljati v starosti 6 – 9 let, kjer ga ima že tretjina otrok. V starosti 10 – 12 let ima pametni telefon že tri četrtine otrok, od starosti 13 let naprej pa ga imajo praktično vsi otroci.

- Otroci, ki sicer uporabljajo internet, vendar še nimajo pametnega telefona, pa kar v polovici primerov uporabljajo pametne telefone drugih oseb.
- Starejši otroci (16-17 let) so prvi mobilni telefon v povprečju dobili pri 11 letih, vendar se ta starost pri mlajših otrocih premika proti starosti 10 let.
- Sledenje otroku preko mobilnega telefona izvaja polovica staršev.
- Najpogostejša omejitev rabe mobilnega telefona je neuporaba med obroki (93 %), sledi prepoved uporabe ponoči (75 %) ter omejitve naročniškega paketa (60 %). Starševski nadzor na napravi uporablja 48 % staršev, prepoved nošnje mobilnega telefona v šolo pa 41 %. S starostjo otroka omejitve sicer hitro izginjajo: 73 % staršev otrok starih med 16 – 17 let poroča, da njihovi otroci nosijo telefon v šolo.
- Dve tretjini staršev otrok v starosti 13-17 let navaja, da je njihov otrok pod vplivom lepotnih idealov, ki skupaj z vplivom oglaševanja prevladujeta (56-57 %) od vključno 3-5 let naprej. V pogledu vplivanja na otroke sledijo spletni vplivneži, vrstniški pritiski, sporne vrednote, nasilne igre ter pornografija. Slednjo sicer navaja le okoli desetina staršev, kar je verjetno podcenjeno, vsaj glede na nekatere [raziskave med otroci](#)¹⁰.
- Okoli desetina staršev meni, da znajo njihovi otroci v starosti 6-9 let spremeniti nastavitve zasebnosti, odstraniti kontakt iz družbenih omrežij, preveriti podatke, ki se zbirajo na internetu, ali prijaviti neprimerno vsebino. Delež se zvišuje do starosti 15-17, ko vsi starši ocenjujejo, da njihovi otroci to znajo.
- Neprimerne oziroma nezakonite vsebine je po poročanju staršev srečala četrtnina (24 %) otrok starih 3 leta in več. Večinoma gre za žaljive vsebine (63 %), slabe zglede (59 %) in nasilje (56 %), sledijo zavajajoče vsebine (44 %) in vsebine za odrasle (14 %). Pri tem je bila večina (74 %) otrok zaradi tega vznemirjena, 16 % pa celo zelo vznemirjenih. Večina je (po mnenju staršev, v raziskavah med otroci so razmerja precej drugačna) o tem obvestila starše (85 %), nekateri tudi vrstnike (38 %); učitelji se pri tem ne pojavijo. Četrtnina staršev, ki so o tem poročali, navaja, da so neprimerne vsebine prijavili, pri čemer niso prejeli povratne informacije glede prijave.
- V pogledu neskončnega drsenja (angl. *infinite scrolling*) se uporaba prične že preden so stari 3 leta (torej v starosti 0-2 leti) in nato hitro narašča do 100 % v starosti 15-17

¹⁰ Vpliv spletne pornografije na najstnike, <https://safe.si/raziskave-in-trendi/safesi-raziskava-sid-2023-vpliv-spletne-pornografije-na-najstnike>

let, ko dnevna uporaba preseže 50 % časa porabljenega na internetu. Ponovno je starost 10-12 let tista, kjer se zgodi prelom, saj takrat v uporabo vstopi večina otrok (66 %). Starši so nad tem zmerno zaskrbljeni. Pri tem tudi dve tretjini staršev uporabljata neskončno drsenje, čeprav v manjšem obsegu (modus je 30-60 minut) kot otroci, pri katerih je dnevni modus porabe časa za neskončno drsenje 1-2 uri.

Kazalo vsebine

Povzetek.....	I
Kazalo vsebine.....	V
Kazalo tabel.....	VI
Kazalo slik.....	VIII
1 Metodologija.....	10
1.1 Zbiranje podatkov	10
1.2 Statistične analize	12
2 Otroci v gospodinjstvu	14
3 Raba naprav, interneta in družbenih omrežij	17
3.1 Internet	17
3.2 Družbena omrežja.....	24
3.3 Pametni telefon	30
4 Izkušnje na spletu.....	38
4.1 Vplivi in kompetence	38
4.2 Neprimerne in nezakonite vsebine na spletu	43
5 Neskončno drsenje po vsebinah	51
5.1 Neskončno drsenje – ostali respondenti	58

Kazalo tabel

Tabela 1: Otroci v gospodinjstvu.	14
Tabela 2: Starši oz. skrbniki otrok.	14
Tabela 3: Starost najstarejšega otroka.	15
Tabela 4: Raba interneta v prostem času.	17
Tabela 5: Raba interneta v prostem času glede na starost otroka.	18
Tabela 6: Aktivnosti otrok na internetu.	20
Tabela 7: Aktivnosti otrok na internetu glede na starost otroka.	21
Tabela 8: Skupne aktivnosti na internetu.	22
Tabela 9: Skupne aktivnosti na internetu glede na starost otroka.	23
Tabela 10: Uporaba aplikacij in platform za komuniciranje.	24
Tabela 11: Uporaba aplikacij in platform za komuniciranje glede na starost otroka.	25
Tabela 12: Čas rabe družbenih omrežij.	26
Tabela 13: Čas rabe družbenih omrežij glede na starost otroka.	27
Tabela 14: Uporaba posameznih spletnih platform oz. aplikacij.	28
Tabela 15: Uporaba posameznih spletnih platform oz. aplikacij glede na starost otroka.	29
Tabela 16: Lastništvo pametnega mobilnega telefona.	30
Tabela 17: Lastništvo pametnega mobilnega telefona glede na starost otroka.	31
Tabela 18: Dostop do interneta na telefonu druge osebe.	31
Tabela 19: Starost ob prvem telefonu.	32
Tabela 20: Starost ob prvem telefonu glede na trenutno starost otroka.	33
Tabela 21: Sledenje lokaciji telefona.	34
Tabela 22: Sledenje lokaciji telefona glede na starost otroka.	34
Tabela 23: Omejitve dostopa do spletnih vsebin na telefonu.	35
Tabela 24: Omejitve dostopa do spletnih vsebin na telefonu glede na starost otroka.	36
Tabela 25: Lastništvo druge vrste telefona.	37
Tabela 26: Vpliv pojavov na spletu.	38
Tabela 27: Vpliv pojavov na spletu glede na starost otroka.	39
Tabela 28: Kompetence na spletu.	40
Tabela 29: Kompetence na spletu glede na starost otroka.	42

Tabela 30: Neprimerne ali nezakonite vsebine na spletu.	43
Tabela 31: Neprimerne ali nezakonite vsebine na spletu glede na starost otroka.	44
Tabela 32: Tip neprimerne ali nezakonite vsebine.	45
Tabela 33: Vznemirjenost zaradi neprimernih vsebin.	46
Tabela 34: Komu so otroci povedali, da so zasledili neprimerno vsebino na spletu.	46
Tabela 35: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (skupaj s starši).	47
Tabela 36: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (otroci sami).	48
Tabela 37: Enostavnost prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin.	49
Tabela 38: Povratna informacija (pri tistih, ki so neprimerne vsebine prijavili 1-krat).	50
Tabela 39: Povratna informacija (pri tistih, ki so neprimerne vsebine prijavili večkrat).	50
Tabela 40: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri otrocih.	51
Tabela 41: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri otrocih glede na starost otroka.	52
Tabela 42: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri otrocih.	52
Tabela 43: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri otrocih glede na starost.	53
Tabela 44: Strinjanje s trditvami o neskončnem drsenju.	54
Tabela 45: Strinjanje s trditvami o neskončnem drsenju glede na starost (povprečja)	55
Tabela 46: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.	56
Tabela 47: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.	57
Tabela 48: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri ostalih respondentih.	58
Tabela 49: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri ostalih respondentih.	59

Kazalo slik

Slika 1: Otroci v gospodinjstvu.....	14
Slika 2: Starši oz. skrbniki otrok.	15
Slika 3: Starost najstarejšega otroka.....	16
Slika 4: Raba interneta v prostem času.....	18
Slika 5: Aktivnosti otrok na internetu.	20
Slika 6: Skupne aktivnosti na internetu.	22
Slika 7: Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.....	24
Slika 8: Čas rabe družbenih omrežij.	26
Slika 9: Uporaba posameznih spletnih platform oz. aplikacij.	29
Slika 10: Lastništvo pametnega mobilnega telefona.	30
Slika 11: Dostop do interneta na telefonu druge osebe.....	32
Slika 12: Starost ob prvem telefonu.	33
Slika 13: Sledenje lokaciji telefona.....	34
Slika 14: Omejitve dostopa do spletnih vsebin na telefonu.	35
Slika 15: Lastništvo druge vrste telefona.	37
Slika 16: Vpliv pojavov na spletu.....	38
Slika 17: Kompetence na spletu.....	41
Slika 18: Neprimerne ali nezakonite vsebine na spletu.	43
Slika 19: Tip neprimerne ali nezakonite vsebine.	45
Slika 20: Vznemirjenost zaradi neprimernih vsebin.	46
Slika 21: Komu so otroci povedali, da so zasledili neprimerno vsebino na spletu.	47
Slika 22: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (skupaj s starši).	48
Slika 23: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (otroci sami).....	49
Slika 24: Enostavnost prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin.	50
Slika 25: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri otrocih.	51
Slika 26: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri otrocih.	53
Slika 27: Strinjanje s trditvami o neskončnem drsenju.....	55
Slika 28: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.....	57

Slika 29: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.....	58
Slika 30: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri ostalih respondentih.....	59
Slika 31: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri ostalih respondentih.	60
Slika 32: Primerjava pogostosti uporabe neskončnega drsenja.	60
Slika 33: Primerjava tipične dnevne uporabe neskončnega drsenja.	61

1 Metodologija

1.1 Zbiranje podatkov

Zbiranje podatkov za anketno raziskavo o Varni rabi interneta in starši 2024 je potekalo v sklopu 5. vala verjetnostnega 1KA panela, kjer je bil izveden krovni vprašalnik »Anketa o uporabi interneta in aktualnih družbenih vprašanjih«. Pri tem se verjetnostni spletni 1KA panel pomembno razlikuje od komercialnih (neverjetnostnih) spletnih panelov. Vključuje namreč respondente na osnovi slučajnostne izbire iz Centralnega registra prebivalstva, kjer ima vsaka enota iz populacije vnaprej znano verjetnost za izbiro. Med drugim to pomeni, da 1KA panel ne vključuje nobenih prostovoljcev, kot je to mogoče v komercialnih neverjetnostnih panelih. Anketne ocene so zato bistveno bolj kakovostne. Podrobnosti o 1KA panelu so na <https://panel.1ka.si/>.

Zbiranje podatkov je potekalo od 13. 6. 2024 do 30. 8. 2024. K sodelovanju je bilo povabljenih 8.917 oseb – od tega 1.617 obstoječih panelistov 1KA panela ter 7.300 oseb iz populacijskega registra, ki so bile na novo rekrutirane. Na anketo je skupno odgovorilo 3.766 oseb, kar pomeni 42-% odziv. Med obstoječimi panelisti (rekrutiranimi leta 2022 in aktivnimi v vsaj enem izmed štirih izvedenih valov) je odgovorilo 1.341 oziroma 83 %, iz novega vzorca pa se je odzvala tretjina – 2.425 oziroma 33 %. Skupna stopnja odgovorov (izračunana po AAPOR standardu RR4) je za obstoječe paneliste 15 %, za nove pa 34 %. Podrobnosti so v [Metodološkem poročilu za val 5](#).

Anketni vprašalnik je zajemal različne tematske sklope. Vsi respondenti so dobili vprašanja o uporabi interneta, demografska vprašanja, vprašanja o glasovanju na volitvah 2024 ter jedrna vprašanja o sovražnem govoru in dezinformacijah. Zaradi dolžine in kompleksnosti anketnega vprašalnika so bili ostali vsebinski sklopi razdeljeni naključno med štiri skupine respondentov. Pričujoče poročilo vključuje analize vprašanj o varni rabi interneta, ki jih je dobila prva naključna četrtina oziroma skupina respondentov. Poleg tega sklopa je prva skupina dobila tudi nekatere druge tematske sklope, predvsem o uporabi IKT. Na vprašanja iz sklopa o varni

rabi interneta je sodelovalo $n = 931$ respondentov, od tega 266 staršev oziroma skrbnikov (navedeno število se pri uteženih podatkih nekoliko spreminja). V tem pogledu je treba posebej izpostaviti, da se pogled staršev lahko (posebej pri višjih starostih) izraziteje razlikuje od perspektive otrok in tudi od dejanske rabe interneta med otroci.

Anketni vprašalnik je bil izdelan s pomočjo orodja 1KA (odprtokodna aplikacija za spletno anketiranje www.1ka.si). Predogled vprašalnika za val 5 je dostopen [tukaj](#)¹¹.

Sklop o varni rabi interneta je bil kompleksen in razvejan (veliko preskokov in pogojev). Vseboval je 45 vsebinskih vprašanj – vprašanja o rabi interneta med otroki in o odnosu staršev, pa tudi o prepoznavnosti organizacij, ki izobražujejo in ozaveščajo na področju varne uporabe interneta, o nasilju v šolah ter o neskončnem drsenju (angl. *infinite scrolling*). Ker je bil velik del vprašanj zastavljen v obliki tabel, je bilo samih postavk (angl. *item*) oziroma spremenljivk še bistveno več, in sicer 127.

Kot omenjeno, je bil vzorec po svoji naravi verjetnosten – izbran iz *Centralnega registra prebivalstva*. Stopnje odgovorov so v mednarodnem kontekstu primerjav za verjetnostne spletne panele zelo ugodne (Kocar in Kaczmirek, 2024¹²). Posledično so odstopanja v kontrolnih sociodemografskih spremenljivkah od populacijskih vrednosti razmeroma majhna, majhni so tudi učinki uteževanja, čeprav nekoliko spreminjajo število enot, ki zato odstopa od zgoraj navedenega skupnega števila neuteženih enot. Več o metodologiji, uteževanju in pregledu sociodemografskih značilnosti respondentov je na voljo v okviru gradiva *Metodološko poročilo za val 5 (2024)*, ki je dostopno na: <https://panel.1ka.si/?a=porocila>. Podrobnosti o splošni metodologiji pa so na spletnem mestu 1KA panela: <https://panel.1ka.si/>.

¹¹ <https://1ka.cdi.si/a/1472c223&preview=on?mobile=0&disablecode=1>

¹² <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13645579.2023.2242202>

1.2 Statistične analize

V nadaljevanju so podane predvsem osnovne univariatne statistične analize za sklop o varni rabi interneta. Pri izvedbi in prikazu analiz je potrebno upoštevati naslednje:

- Števila enot v vzorcu (n) pri analizi določene spremenljivke se lahko med vprašanji/tabelami razlikujejo zaradi preskokov vprašanj, ki se na respondenta ne nanašajo, nevsebinskih odgovorov (npr. »ne vem«), neodgovorov ali predčasnih prekinitev sodelovanja v anketi. Izbrana vprašanja torej niso bila vedno prikazana vsem respondentom določene skupine oziroma niso bila vedno ustrezno odgovorjena s strani vseh respondentov, katerim so bila prikazana. Vse to je natančno zabeleženo pri analizi za vsako posamezno vprašanje, kjer je potrebno upoštevati tudi ustrezno označevanje manjkajočih vrednosti, ki ga uporablja orodje 1KA. Nekaj vprašanj pa je bilo tudi naknadno izklopljeno zaradi dolgega trajanja ankete, vendar šele po tem, ko je bilo ocenjeno, da je zbrano že zadostno število odgovorov in so rezultati stabilni.
- Vsota odstotkov posameznih odgovorov se lahko razlikuje od 100 %, kar je posledica zaokroževanja pri računanju na eno decimalno mesto natančno.
- Pri frekvencah so v analizah navedene utežene frekvence, ki se zaradi uteževanja pri podskupinah ne ujemajo vedno z odgovarjajočo neuteženo vsoto enot v vzorcu.
- Za vsa vprašanja v anketi sta bila načeloma možna tudi odgovora »Ne vem« in »Zavrnil«, vendar ti dve možnosti nista bili ponujeni v prvem koraku, ampak šele v primeru neodgovora, če je respondent želel vprašanje preskočiti. S tem je vzpostavljen primerljiv pristop z osebnim anektiranjem, kjer se teh odgovorov ne ponudi, se jih pa zabeleži, če jih respondent izrecno navede sam od sebe.
- Zaradi razmeroma majhnega vzorca staršev so nekatere ocene nekoliko manj natančne. Kljub vsemu je pri ocenah na vzorcu vseh staršev v primeru lestvice 1-5 širina intervala zaupanja še vedno okoli $\pm 0,15$ (npr. $3,0 \pm 0,15$), kar je razmeroma natančna ocena. Seveda pa se pri manjših skupinah natančnost poslabša, kar še

posebej velja za oceno deležev. Poročilo v tem pogledu sledi [splošnim priporočilom](#) stroke¹³ ter dodatnemu [gradivu](#), ki obravnava majhno število enot¹⁴.

V poročilu so izvedene tudi nekatere bivariatne analize glede na kontrolne spremenljivke. Pri tem so vrednosti ocen obarvane po kategorijah. Pri spremenljivki na 5-stopenjski lestvici je vrednost 1 modra, vrednost 3 bela (nevtralna) in vrednost 5 rdeča. Temnejša barva celice torej pomeni bolj skrajno vrednost na eni ali drugi strani, svetlejše celice pa so bližje sredinski oziroma izhodiščni vrednosti.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Pri odstotkih oziroma deležih pa je dimenzija oziroma barva seveda ena sama, kjer temnejša obarvanost pomeni višji delež.

0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100 %
-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Zgoraj opisana obarvanja ne pomenijo statistične značilnosti niti relativne pomembnosti, ampak zgolj ilustracijo absolutne velikosti ocene. Bivariatne analize (z obarvanji glede na značilnost in relevantnost, glej [Razbitje – navodila za interpretacijo](#)), pa so dostopne na <https://www.1ka.si/sic24>.

¹³ Kalton, Vehovar (2001). Vzorčenje v anketah, http://uploadi.mi.ris.org/editor/1416233475VEHOVAR_01.pdf, poglavja 11 in 12

¹⁴ https://www.1ka.si/uploadi/editor/doc/17157675231715757241Problempremajhnegastevilaenot_bb.docx

2 Otroci v gospodinjstvu

Ali v vašem gospodinjstvu vsaj občasno živi vsaj en otrok, mlajši od 18 let?

Tabela 1: Otroci v gospodinjstvu.

Ali v vašem gospodinjstvu vsaj občasno (nekaj dni v tednu) živi vsaj en otrok, mlajši od 18 let?	%	n
Da	40	362
Ne	60	554
Skupaj	100	916

Slika 1: Otroci v gospodinjstvu.

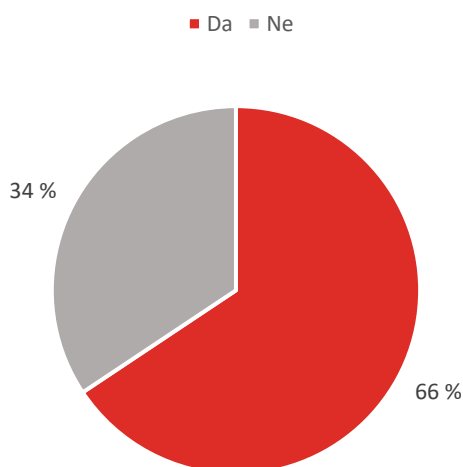
Ste vi starš ali zakoniti skrbnik vsaj enega otroka, ki živi v vašem gospodinjstvu?

Odgovarjajo respondenti z vsaj enim mladoletnim otrokom v gospodinjstvu.

Tabela 2: Starši oz. skrbniki otrok.

Ste vi starš ali zakoniti skrbnik vsaj enega otroka, ki živi (vsaj občasno) v vašem gospodinjstvu?	%	n
Da	66	237
Ne	34	124
Skupaj	100	361

Ste vi starš ali zakoniti skrbnik vsaj enega otroka, ki živi v vašem gospodinjstvu?

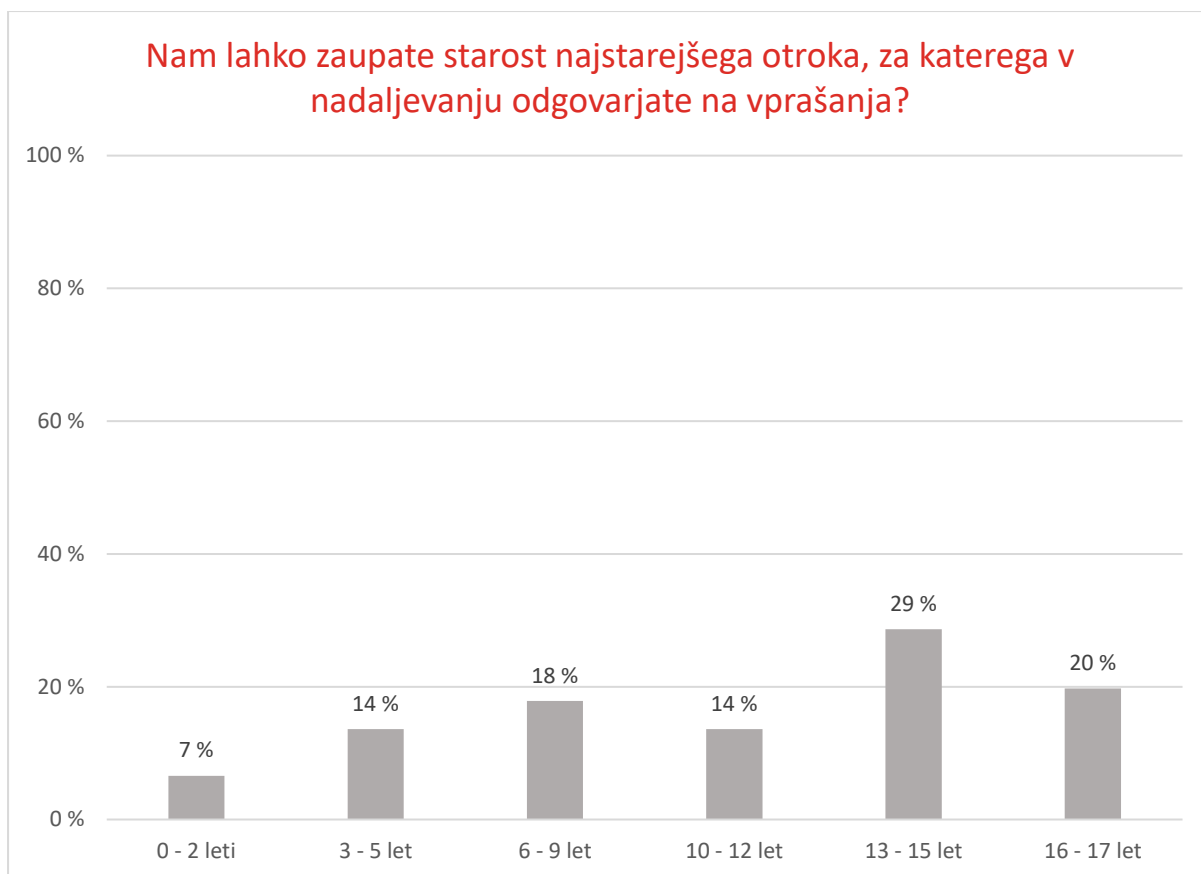
Slika 2: Starši oz. skrbniki otrok.

Na vprašanja v nadaljevanju tega poročila (poglavja 3, 4 in 5) odgovarjajo respondenti, ki so starši ali zakoniti skrbniki vsaj enega mladoletnega otroka, ki živi v njihovem gospodinjstvu. V primeru, da je takih otrok več, respondenti odgovarjajo za najstarejšega otroka.

Nam lahko zaupate starost najstarejšega otroka, za katerega v nadaljevanju odgovarjate na vprašanja?

Tabela 3: Starost najstarejšega otroka.

Nam lahko zaupate starost (dopolnjena leta oziroma zadnji rojstni dan) najstarejšega otroka (mlajšega od 18 let), za katerega v nadaljevanju odgovarjate na vprašanja?	%	n
0 – 2 leti	7	14
3 – 5 let	14	29
6 – 9 let	18	38
10 – 12 let	14	29
13 – 15 let	29	61
16 – 17 let	20	42
Skupaj	100	213

Slika 3: Starost najstarejšega otroka.

3 Raba naprav, interneta in družbenih omrežij

3.1 Internet

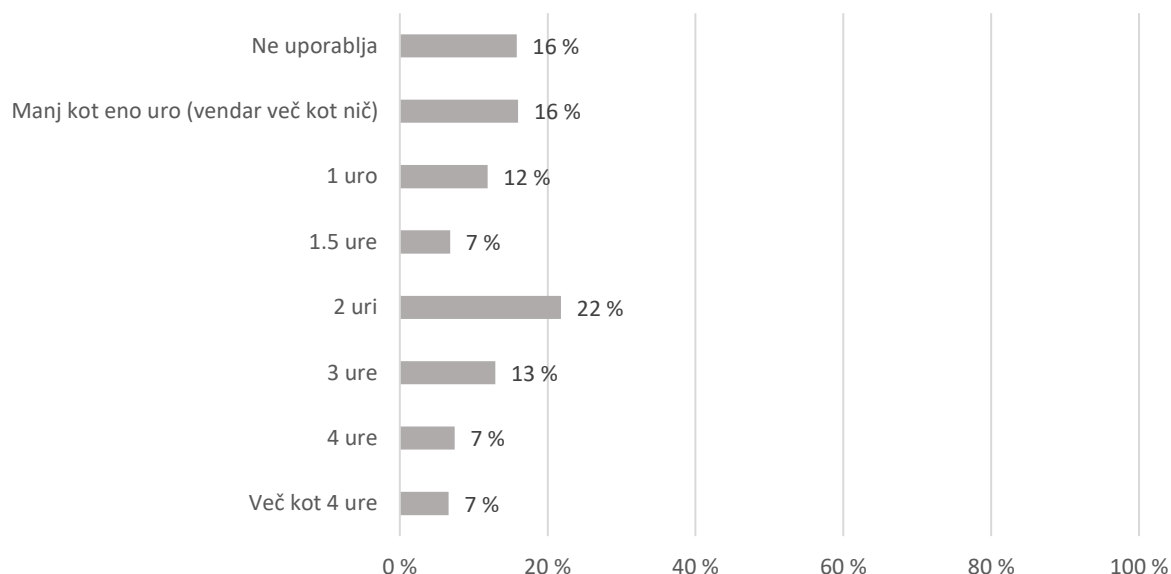
Koliko časa povprečno uporablja vaš otrok internet v prostem času na napravah, kot so računalnik, mobilni telefon, igralna konzola, TV in/ali tablica, v tipičnem dnevu?

Odgovarjajo respondenti, ki so starši ali zakoniti skrbniki vsaj enega mladoletnega otroka, ki živi v njihovem gospodinjstvu.

Tabela 4: Raba interneta v prostem času.

Koliko časa povprečno uporablja vaš otrok internet v prostem času na napravah, kot so računalnik, mobilni telefon, igralna konzola, TV in/ali tablica, v tipičnem dnevu (morebitno delo za šolo ni všteto)?	%	n
Ne uporablja	16	37
Manj kot eno uro (vendar več kot nič)	16	38
1 uro	12	28
1,5 ure	7	16
2 uri	22	52
3 ure	13	30
4 ure	7	16
Več kot 4 ure	7	15
Ne vem, koliko časa uporablja	1	2
Skupaj	100	234

Koliko časa povprečno uporablja vaš otrok internet v prostem času na napravah, kot so računalnik, mobilni telefon, igralna konzola, TV in/ali tablica, v tipičnem dnevu?

Slika 4: Raba interneta v prostem času.

Tabela 5: Raba interneta v prostem času glede na starost otroka.

Koliko časa povprečno uporablja vaš otrok internet v prostem času na napravah, kot so računalnik, mobilni telefon, igralna konzola, TV in/ali tablica, v tipičnem dnevu?									
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Ne uporablja (%)	Manj kot 1 uro (%)	1 uro (%)	1,5 ure (%)	2 uri (%)	3 ure (%)	4 ure (%)	Več kot 4 ure (%)
STAROST OTROKA									
0 – 2 leti	30	83	14	3	0	0	0	0	0
3 – 5 let	24	41	52	8	0	0	0	0	0
6 – 9 let	49	14	38	26	1	20	2	0	0
10 – 12 let	37	8	10	21	4	38	17	0	2
13 – 15 let	85	0	5	6	14	27	21	13	14
16 – 17 let	31	0	0	7	15	28	19	20	12
NA CELOTNEM VZORCU	234	16	16	12	7	22	13	8	6

S starostjo otroka narašča tudi uporaba interneta, modus (najpogostejša vrednost) je pri 0 – 2 seveda nič ur, nato manj kot 1 ura pri starosti 3 – 5 (kar je v skladu s priporočili stroke) in tudi pri starosti 6 – 9 let.

Pri nadaljnjih starostih je modus 2 uri, s tem da v starosti 13 – 15 in v starosti 16 -17 let skoraj tretjina staršev poroča, da otrok uporablja naprave z zasloni 4 ur in več dnevno.

Pri starostni skupni 0 – 2 velja poudariti, da vključuje tudi otroke do tik pred 3. rojstnim dnevom, pri katerih stroka priporoča, da naprav z zasloni sploh ne uporabljajo. Kljub temu 17 % staršev navaja uporabo interneta za te otroke (0 – 2 leti), za katere večinoma poročajo o gledanju videov. Navedeni delež je visok in je v nasprotju s strokovnimi priporočili, vendar v mednarodnem okviru, posebej glede na raziskave v ZDA¹⁵ in VB¹⁶, rezultati niso posebej izstopajoči.

Pri starosti od 3 do 5 let naj bi otroci zaslone uporabljali manj kot eno uro na dan. Tukaj le 8 % staršev poroča o prekomerni rabi za svoje otroke, in sicer jih toliko poroča, da naprave z zasloni otrok uporablja 1 uro na dan. Pri starosti 6 do 9 let (prvo triletno osnovne šole) stroka priporoča povprečno uporabo 1 uro na dan. Glede na podatke tako skoraj četrtna staršev poroča o prekomerni rabi teh naprav pri otroku, petina pa jih poroča o 100-odstotno preseženem času (torej 2 uri namesto priporočene 1 ure).

Za starost 10 do 12 let (drugo triletno osnovne šole) je po priporočilih stroke primerna ter zdravju in razvoju neškodljiva raba zaslonских tehnologij povprečno 1,5 ure na dan. Podatki pričujoče raziskave kažejo, da pri tej starosti prekomerna raba zelo poskoči – kar 57 % staršev 10-12-letnikov namreč poroča o prekomerni rabi naprav z zasloni glede na priporočila stroke. Zopet jih skoraj petina poroča o 100-odstotno in več preseženem času (več kot tri ure namesto priporočene ure in pol). Od 13. leta starosti dalje stroka priporoča, da se naprave z zasloni uporablja do 2 uri na dan. Tukaj torej okrog polovica staršev poroča o prekomerni rabi, in sicer 48 % staršev pri starosti od 13 – 15 let (zadnje triletno osnovne šole) in 51 % pri srednješolskih 16- do 17-letnikih.

¹⁵ Pew Research, <https://www.pewresearch.org/internet/2020/07/28/childrens-engagement-with-digital-devices-screen-time/>

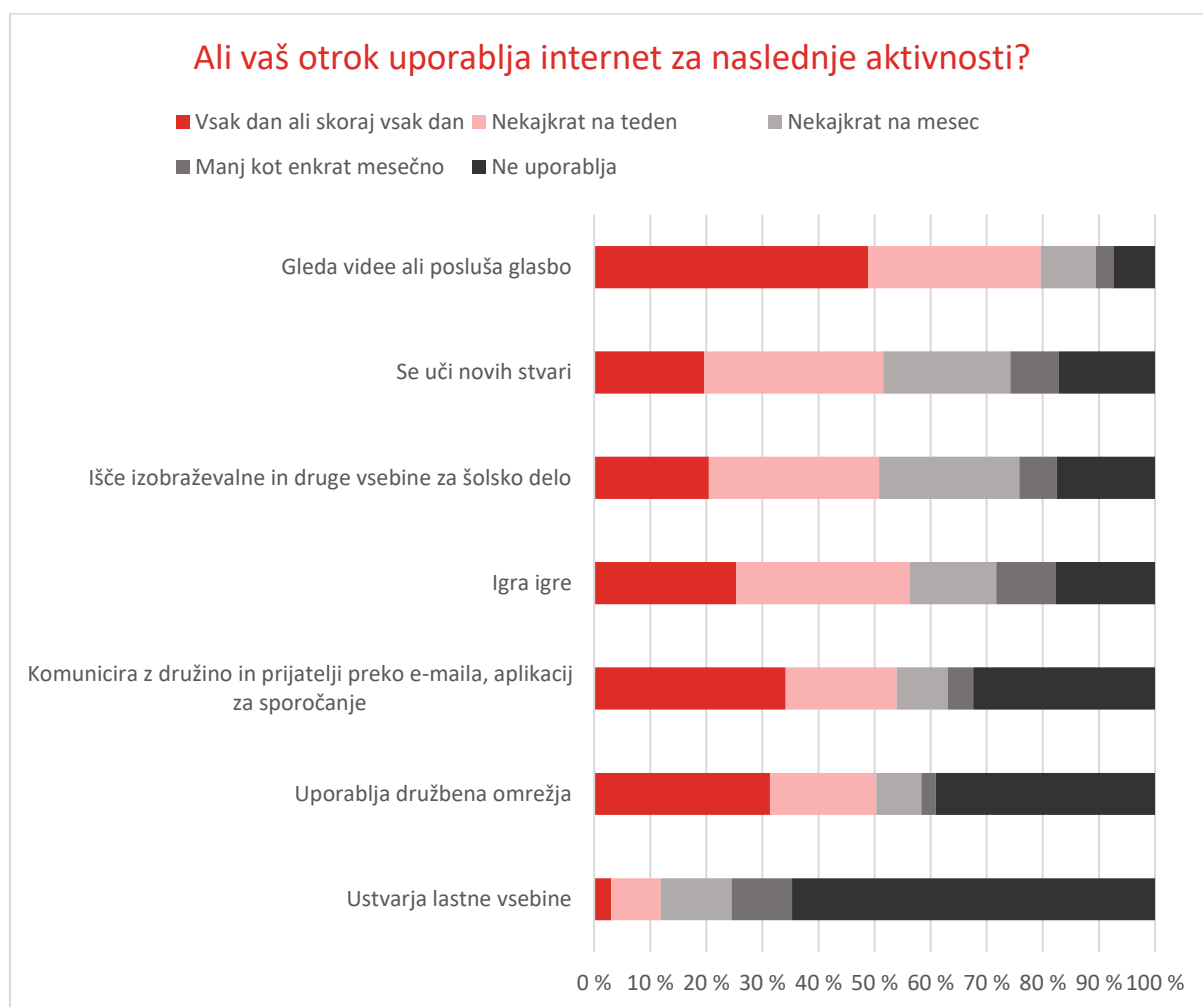
¹⁶ Ofcom, <https://www.ofcom.org.uk/media-use-and-attitudes/media-habits-children/a-window-into-young-childrens-online-worlds>

Ali vaš otrok uporablja internet za naslednje aktivnosti?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Tabela 6: Aktivnosti otrok na internetu.

Ali vaš otrok uporablja internet za naslednje aktivnosti?	Vsak dan ali skoraj vsak dan (%)	Nekajkrat na teden (%)	Nekajkrat na mesec (%)	Manj kot enkrat mesečno (%)	Ne uporablja (%)	Skupaj (%)	n
Gleda videe ali posluša glasbo	49	31	10	3	7	100	197
Se uči novih stvari	20	32	23	9	17	100	197
Išče izobraževalne in druge vsebine za šolsko delo	20	30	25	7	17	100	197
Igra igre	25	31	15	11	18	100	197
Komunicira z družino in prijatelji preko e-maila, aplikacij za sporočanje	34	20	9	5	32	100	197
Uporablja družbena omrežja	31	19	8	3	39	100	197
Ustvarja lastne vsebine	3	9	13	11	65	100	197

Slika 5: Aktivnosti otrok na internetu.

Tabela 7: Aktivnosti otrok na internetu glede na starost otroka.

Ali vaš otrok uporablja internet za naslednje aktivnosti?								
Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.								
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Gleda videe ali posluša glasbo (%)	Se uči novih stvari (%)	Išče izobraževalne in druge vsebine za šolsko delo (%)	Igra igre (%)	Komunicira z družino in prijatelji preko e-maila, aplikacij za sporočanje (%)	Uporablja družbena omrežja (%)	Ustvarja lastne vsebine (%)
STAROST OTROKA								
0 – 2 leti	5	62	17	0	0	9	0	0
3 – 5 let	14	92	32	24	34	8	0	24
6 – 9 let	41	87	73	53	79	36	10	18
10 – 12 let	33	97	93	95	95	89	46	48
13 – 15 let	84	96	98	99	88	91	92	47
16 – 17 let	31	89	87	100	93	71	89	34
NA CELOTNEM VZORCU	197	93	83	83	82	68	61	35

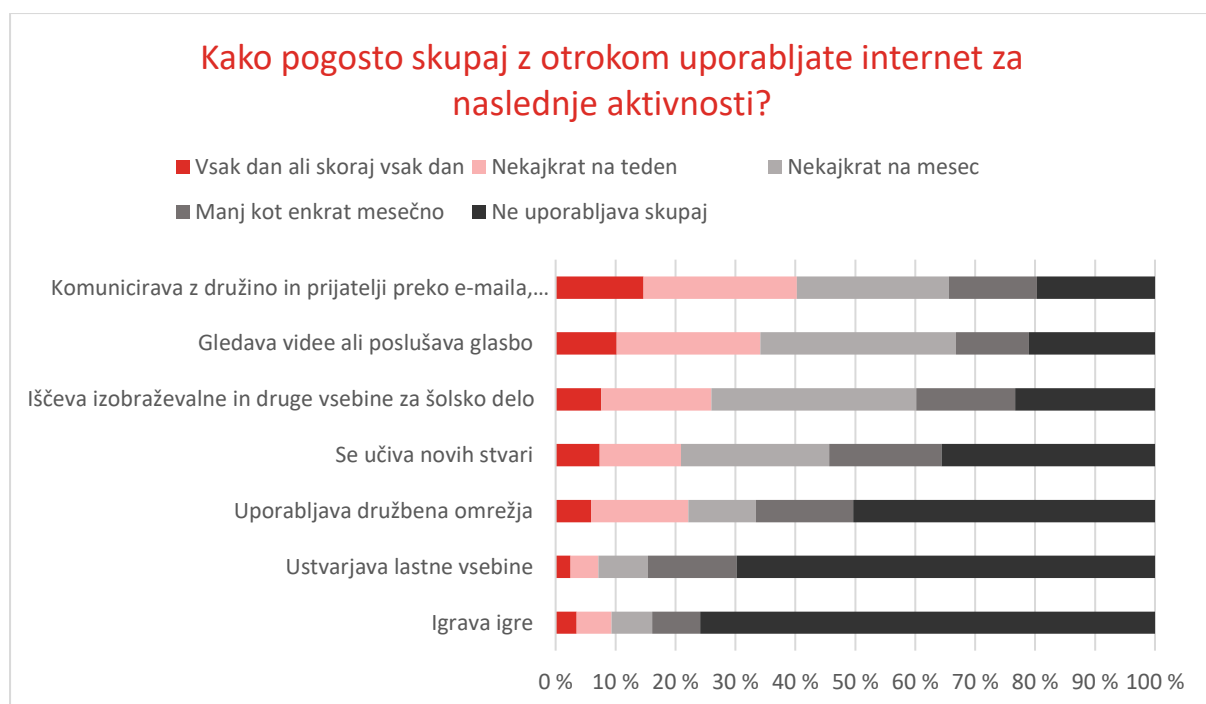
Podoben trend kot pri rabi interneta je razviden tudi pri aktivnostih, za katere otroci uporabljajo internet: pri vseh aktivnosti je glede na odgovore skrbnikov v povprečju uporabnikov več med starejšimi otroci. Preseneča uporaba med najmlajšimi (0 – 2 leti), kjer pa je ponovno treba upoštevati, da gre za dopolnjena leta starosti, torej je 2 leti star otrok lahko že blizu 3. rojstnemu dnevu. Starši namreč poročajo o gledanju videov (62 %), en respondent, ki utežen predstavlja 9 % vseh enot v tem segmentu), pa poroča celo o komuniciranju preko aplikacij za sporočanje. Gre seveda le za deleže med otroci, za katere so starši pred tem navedli uporabo interneta. Opazimo tudi, da se vstop v družbena omrežja pričenja že pri 6 – 9 letih, pri 10 – 12 letih pa je vstopila že slaba polovica, kasneje (pri 13 – 15 in 16 – 17 let) pa o otrokovi uporabi družbenih omrežij poroča že okoli 90 % skrbnikov otrok te starosti. Pričakovano s starostjo hitro narašča tudi uporaba za šolsko delo, o kateri že pri starosti 10 – 12 poročajo praktično vsi skrbniki.

Kako pogosto skupaj z otrokom uporabljate internet za naslednje aktivnosti?

Odgovarjajo samo respondenti, ki so pri prejšnjem vprašanju navedli, da njihovi otroci uporabljajo internet za posamezno aktivnost.

Tabela 8: Skupne aktivnosti na internetu.

Kako pogosto skupaj z otrokom uporabljate internet za naslednje aktivnosti?	Vsak dan ali skoraj vsak dan (%)	Nekajkrat na teden (%)	Nekajkrat na mesec (%)	Manj kot enkrat mesečno (%)	Ne uporablja skupaj (%)	Skupaj (%)	n
Komunicirava z družino in prijatelji preko e-maila, aplikacij za sporočanje	15	26	25	15	20	100	132
Gledava videe ali poslušava glasbo	10	24	33	12	21	100	181
Iščeva izobraževalne in druge vsebine za šolsko delo	8	18	34	16	23	100	161
Se učiva novih stvari	7	14	25	19	36	100	162
Uporablja družbena omrežja	6	16	11	16	50	100	119
Ustvarja lastne vsebine	2	5	8	15	70	100	68
Igrava igre	4	6	7	8	76	100	161

Slika 6: Skupne aktivnosti na internetu.

Tabela 9: Skupne aktivnosti na internetu glede na starost otroka.

Kako pogosto skupaj z otrokom uporabljate internet za naslednje aktivnosti?								
Odgovarjajo respondenti, ki so pred tem navedli, da otroci uporabljajo internet za določeno aktivnosti. Prikazana je vsota vseh kategorij uporabe, brez kategorije »Ne uporablja skupaj«)								
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n*	Gledava videe ali poslušava glasbo	Se učiva novih stvari	Iščeva izobraževalne in druge vsebine za šolsko delo	Igrava igre	Komunicirava z družino in prijatelji preko e-maila, aplikacij za sporočanje	Uporablja družbena omrežja	Ustvarja lastne vsebine
STAROST OTROKA								
0 – 2 leti	5	100%	100%	/	/	100%	/	/
3 – 5 let	14	92%	100%	100%	0%	100%	/	0%
6 – 9 let	41	100%	92%	98%	52%	100%	18%	94%
10 – 12 let	33	72%	65%	78%	17%	62%	59%	28%
13 – 15 let	84	68%	53%	71%	14%	80%	55%	28%
16 – 17 let	31	83%	56%	68%	32%	86%	34%	6%
NA CELOTNEM VZORCU	197	79%	64%	77%	24%	80%	50%	30%

* Število respondentov je v primerjavi z navedenim n lahko tudi manjše, ker so vprašanje dobili le skrbniki, ki so odgovorili, da njihov otrok uporablja določeno aktivnost. Oznaka / pomeni, da ni bilo primerov, kjer bi otrok sploh uporabljal to aktivnost, zato to vprašanje ni bilo postavljeno.

Nekatere skupne aktivnosti s starostjo (in sposobnostjo otroka za posamezno aktivnost) upadajo, bodisi ker je otrok vedno bolj samostojen (gledanje videov, učenje, igranje iger, kreiranje lastnih vsebin), bodisi ker ne potrebuje več toliko pomoči. Na drugi strani pa določene skupne aktivnosti s starostjo v začetku naraščajo (posebej družbena omrežja in gledanje videov), nato pa v višjih starostnih skupinah zaradi osamosvajanja mladostnikov upadejo (manj skupne rabe omrežij in manj skupnega gledanja videov, nekoliko več pa skupnega igranja iger). Vpetost skrbnika je seveda odvisna tudi od zrelosti otroka: družbena omrežja, igre in ustvarjanje vsebin so morda aktivnosti, pri katerih je skrbnikom vključitev zanimiva šele, ko je otrok že starejši (6 – 9 let za ustvarjanje vsebin, 10 – 12 let za družbena omrežja, 6 – 9 in tudi 16 – 17 let za igranje iger).

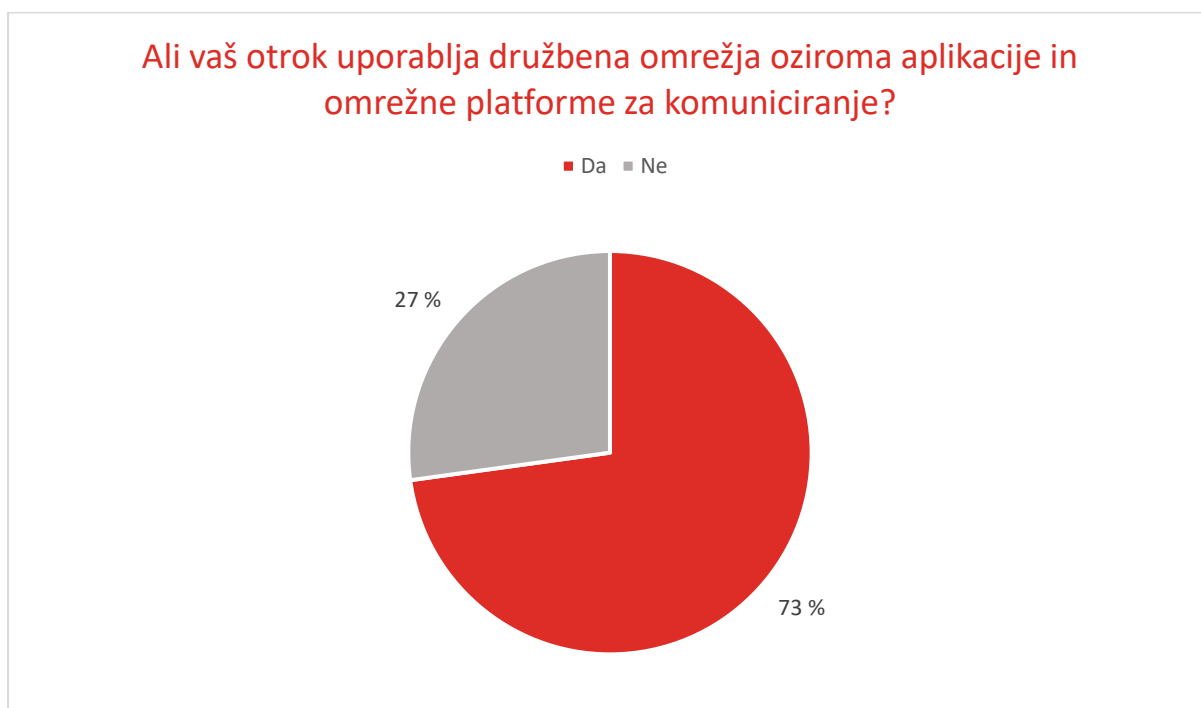
3.2 Družbena omrežja

Ali vaš otrok uporablja družbena omrežja oziroma aplikacije in omrežne platforme za komuniciranje?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Tabela 10: Uporaba aplikacij in platform za komuniciranje.

Ali vaš otrok uporablja družbena omrežja oziroma aplikacije in omrežne platforme za komuniciranje (npr. TikTok, Snapchat, YouTube, Instagram, Facebook, Viber, WhatsApp)?	%	n
Da	73	142
Ne	27	53
Skupaj	100	195

Slika 7: Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Tabela 11: Uporaba aplikacij in platform za komuniciranje glede na starost otroka.

Ali vaš otrok uporablja družbena omrežja oziroma aplikacije in omrežne platforme za komuniciranje (npr. TikTok, Snapchat, YouTube, Instagram, Facebook, Viber, WhatsApp)? Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.		
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Da (%)
STAROST OTROKA		
0 – 2 leti	5	9
3 – 5 let	14	12
6 – 9 let	41	37
10 – 12 let	32	63
13 – 15 let	84	97
16 – 17 let	31	98
NA CELOTNEM VZORCU	195	73

Vrednost 9 % pomeni, da je 9 % skrbnikov otrok od 0 do 2 let, ki so pred tem navedli, da njihovi otroci uporabljajo internet v prostem času (kar je navedlo 17 % skrbnikov), navedlo tudi uporabo družbenih omrežij. V celoti gledano torej 1 – 2 % vseh skrbnikov poroča, da otroci pri starosti od 0 do 2 let uporabljajo družbena omrežja – najverjetneje gre pri tem za otroke, ki so že bližje 3. letu starosti.

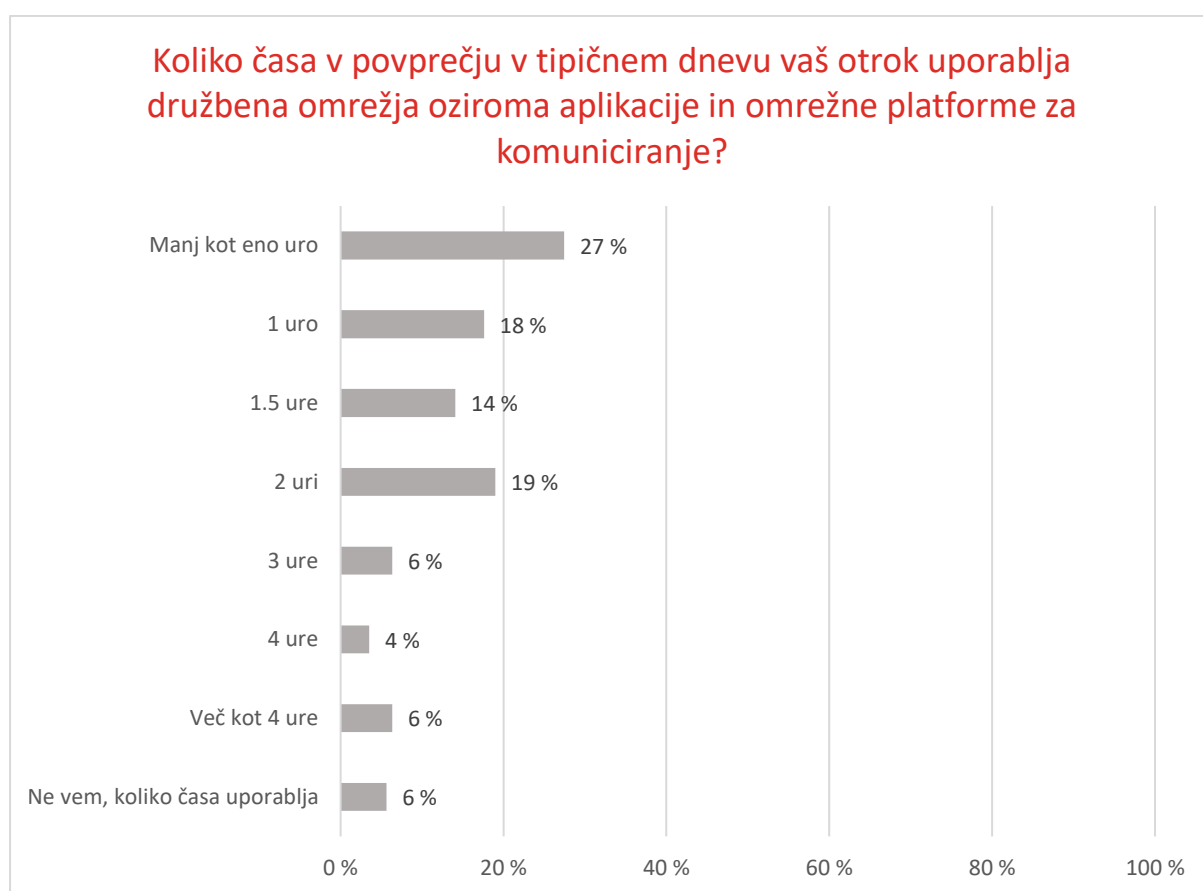
Raba aplikacij in platform za komuniciranje je razumljivo manj prisotna med mlajšimi otroci in skoraj vseprisotna med starejšimi otroci: kar 97 % skrbnikov otrok, ki uporabljajo internet, med 13. in 15. letom oz. 98 % skrbnikov otrok med 16. in 17. letom je povedalo, da njihovi otroci uporabljajo aplikacije in platforme za komuniciranje. Kritično je predvsem, da glede na odgovore skrbnikov nekateri najmlajši in celo dve tretjini pritožnikov uporabljenega interneta v starostni skupini 10 – 12 let že uporabljajo družbena omrežja, ko še niso v starosti, kjer bi omrežja to dovoljevala (starostna meja za uporabnike je običajno vsaj 13 let).

Koliko časa v povprečju v tipičnem dnevu vaš otrok uporablja družbena omrežja oziroma aplikacije in omrežne platforme za komuniciranje?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo družbena omrežja.

Tabela 12: Čas rabe družbenih omrežij.

Koliko časa v povprečju v tipičnem dnevu vaš otrok uporablja družbena omrežja oziroma aplikacije in omrežne platforme za komuniciranje (npr. TikTok, Snapchat, YouTube, Instagram, Facebook, Viber, WhatsApp)?	%	n
Manj kot eno uro	27	39
1 uro	18	25
1,5 ure	14	20
2 uri	19	27
3 ure	6	9
4 ure	4	5
Več kot 4 ure	6	9
Ne vem, koliko časa uporablja	6	8
Skupaj	100	142

Slika 8: Čas rabe družbenih omrežij.

Tabela 13: Čas rabe družbenih omrežij glede na starost otroka.

Koliko časa v povprečju v tipičnem dnevu vaš otrok uporablja družbena omrežja oziroma aplikacije in omrežne platforme za komuniciranje (npr. TikTok, Snapchat, YouTube, Instagram, Facebook, Viber, WhatsApp)? Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo družbena omrežja.								
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Manj kot 1 uro (%)	1 uro (%)	1,5 ure (%)	2 uri (%)	3 ure (%)	4 ure (%)	Več kot 4 ure (%)
STAROST OTROKA								
0 – 2 leti	•	100	0	0	0	0	0	0
3 – 5 let	•	100	0	0	0	0	0	0
6 – 9 let	15	49	41	5	5	0	0	0
10 – 12 let	21	50	23	7	12	8	0	0
13 – 15 let	78	18	14	21	29	4	6	10
16 – 17 let	26	23	24	12	23	7	5	5
NA CELOTNEM VZORCU	142	27	18	14	10	6	4	6

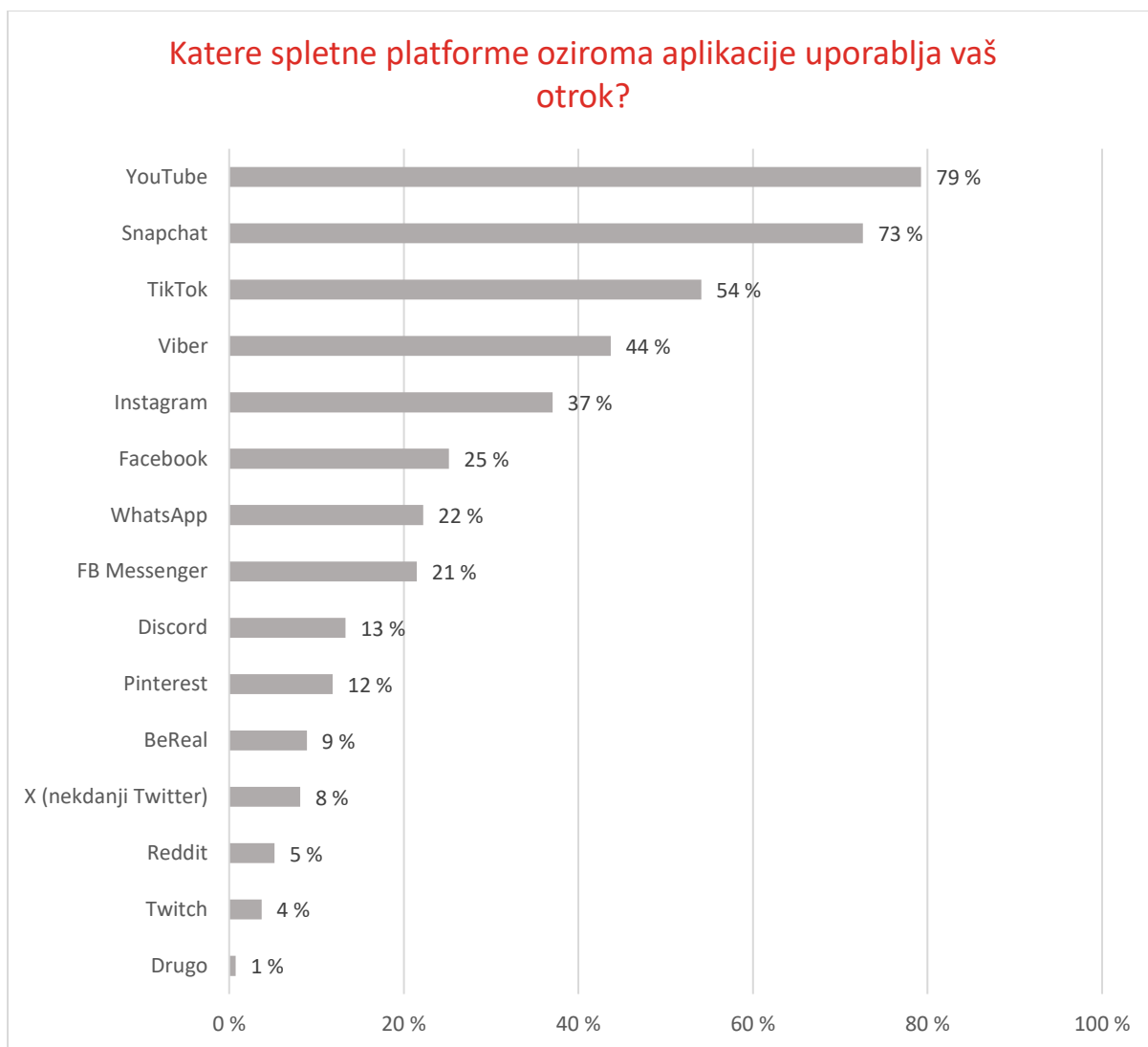
Večji delež skrbnikov mlajših otrok poroča, da njihovi otroci manj časa namenijo aplikacijam in platformam za komuniciranje. Le skrbniki otrok, starih 13 let in več, so odgovorili, da njihovi otroci aplikacije in platforme za komuniciranje uporabljajo 4 ure ali več na dan. V primerjavi s celotnim časom rabe interneta v prostem času iz poglavja 3.1 je uporaba tukaj nekoliko nižja – kljub temu pa zelo visoka, pri čemer družbena omrežja pomenijo večino uporabe časa na internetu (v starosti 16 – 17 let predstavljajo družbena omrežja kar 55 % vsega časa na internetu).

Katere spletne platforme oziroma aplikacije uporablja vaš otrok?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo družbena omrežja.

Tabela 14: Uporaba posameznih spletnih platform oz. aplikacij.

Katere spletne platforme oziroma aplikacije uporablja vaš otrok?	Da	n	%
YouTube	107	135	79
Snapchat	98	135	73
TikTok	73	135	54
Viber	59	135	44
Instagram	50	135	37
Facebook	34	135	25
WhatsApp	30	135	22
FB Messenger	29	135	21
Discord	18	135	13
Pinterest	16	135	12
BeReal	12	135	9
X (nekdanji Twitter)	11	135	8
Reddit	7	135	5
Twitch	5	135	4
Drugo	1	135	1
Flickr	0	135	0
LinkedIn	0	135	0
Tinder	0	135	0
Tumblr	0	135	0

Slika 9: Uporaba posameznih spletnih platform oz. aplikacij.

Tabela 15: Uporaba posameznih spletnih platform oz. aplikacij glede na starost otroka.

Katere spletne platforme oziroma aplikacije uporablja vaš otrok?							
Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo družbena omrežja.							
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	YouTube (%)	Snapchat (%)	TikTok (%)	Viber (%)	Instagram (%)	Facebook (%)
STAROST OTROKA							
0 – 2 leti	/	/	/	/	/	/	/
3 – 5 let	•	100	0	0	0	0	0
6 – 9 let	15	92	5	32	23	0	0
10 – 12 let	21	86	66	35	51	21	15
13 – 15 let	80	79	81	61	58	40	40
16 – 17 let	27	67	89	63	27	74	20
NA CELOTNEM VZORCU	135	79	73	54	44	37	25

Do starosti 10 – 12 let med spletnimi platformami in aplikacijami prevladuje YouTube, že v tej starosti pa se prične hiter vzpon Snapchat-a, ki je prevladujoča platforma pri otrocih od 13. leta dalje. Hitro narašča tudi Viber, ki ga nato pri 16 – 17 let izpodrineta Instagram in TikTok.

3.3 Pametni telefon

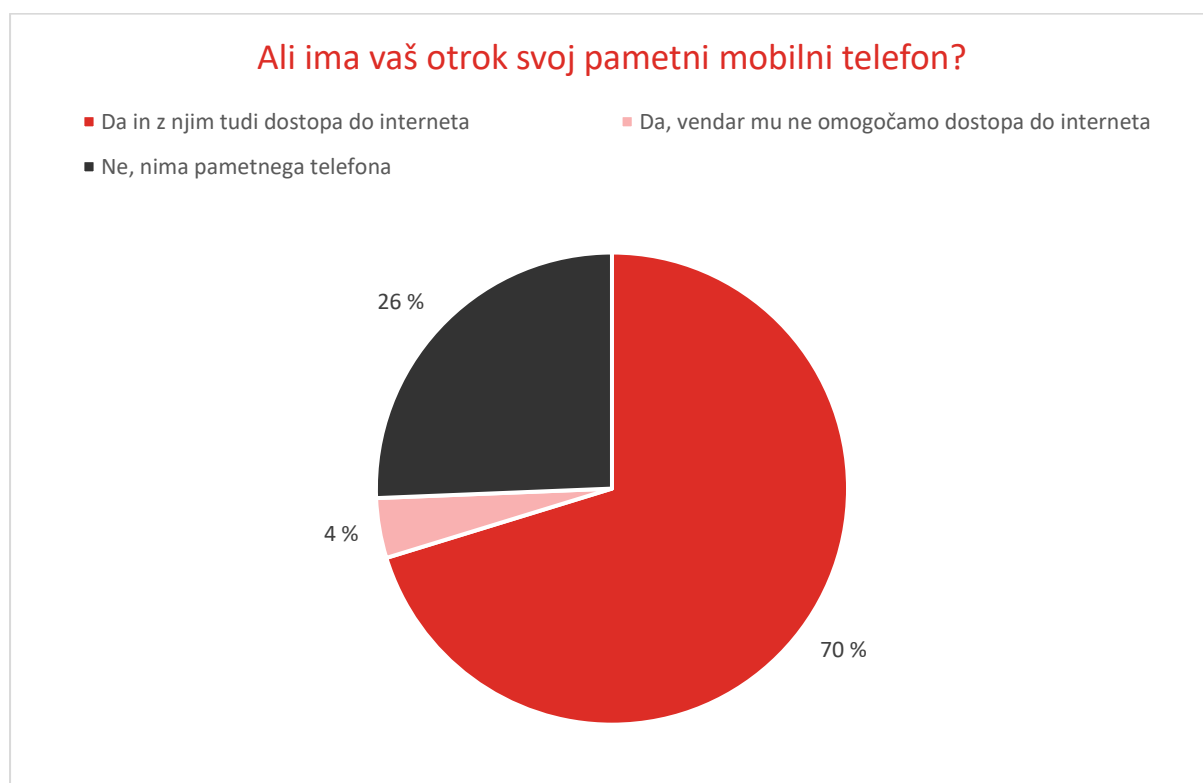
Vprašanja o uporabi pametnega telefona so prejeli samo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Ali ima vaš otrok svoj pametni mobilni telefon?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Tabela 16: Lastništvo pametnega mobilnega telefona.

Ali ima vaš otrok svoj pametni mobilni telefon?	%	n
Da in z njim tudi dostopa do interneta	70	137
Da, vendar mu ne omogočamo dostopa do interneta	4	8
Ne, nima pametnega telefona	26	50
Skupaj	100	195

Slika 10: Lastništvo pametnega mobilnega telefona.

Tabela 17: Lastništvo pametnega mobilnega telefona glede na starost otroka.

Ali ima vaš otrok svoj pametni mobilni telefon?				
Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.				
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Da in z njim tudi dostopa do interneta (%)	Da, vendar mu ne omogočamo dostopa do interneta (%)	Ne, nima pametnega telefona (%)
STAROST OTROKA				
0 – 2 leti	5	0	0	100
3 – 5 let	14	0	0	100
6 – 9 let	41	16	14	70
10 – 12 let	33	77	7	16
13 – 15 let	84	98	1	1
16 – 17 let	31	100	0	0
NA CELOTNEM VZORCU	196	70	4	26

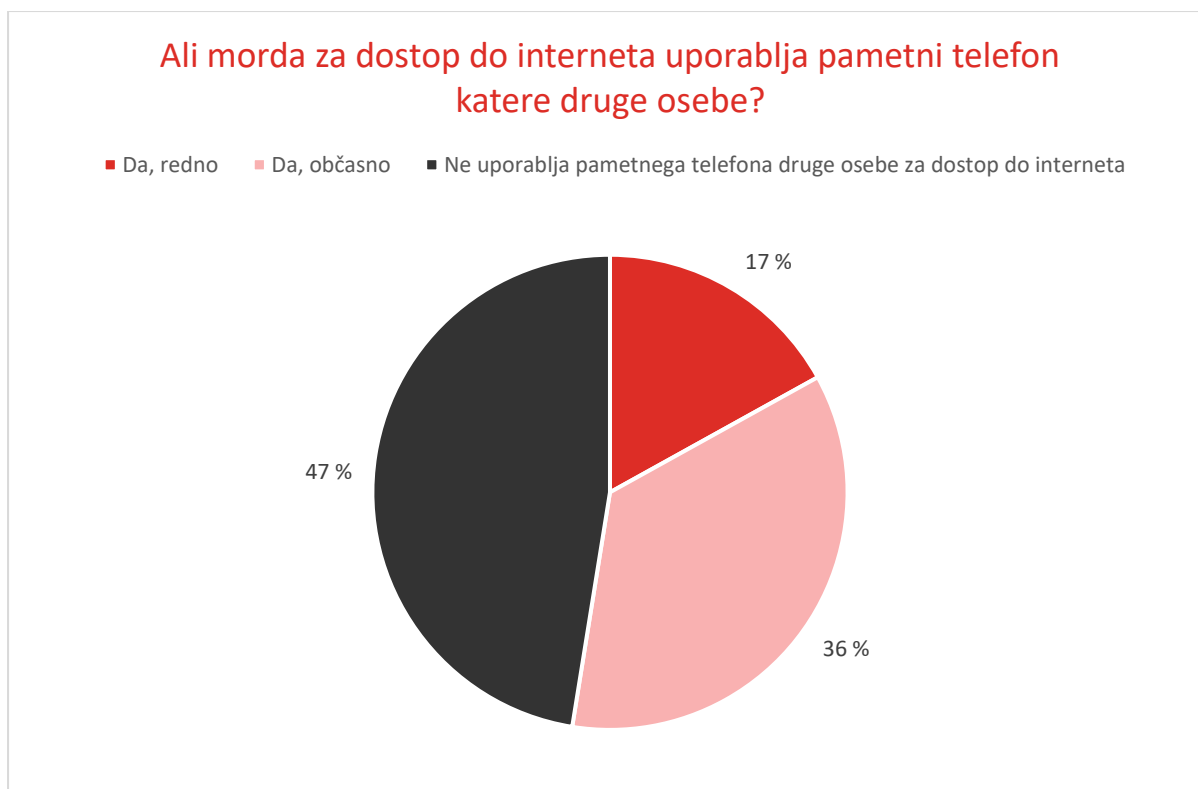
Najmlajši do 5 let starosti nimajo pametnega telefona; pojavljati se začne v starosti 6 – 9 let, kjer o tem poroča že tretjina skrbnikov otrok, ki uporabljajo internet v prostem času (polovica od teh poroča tudi, da otrok s telefonom dostopa do interneta). V starosti 10 – 12 let, kjer je sicer že 92 % uporabnikov interneta, je pametni telefon prevladujoč (o tem poroča 77 % skrbnikov), od 13. leta naprej pa ga imajo praktično vsi.

Ali morda za dostop do interneta uporablja pametni telefon katere druge osebe?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času, vendar do interneta ne dostopajo preko lastnega pametnega telefona.

Tabela 18: Dostop do interneta na telefonu druge osebe.

Ali morda za dostop do interneta uporablja pametni telefon katere druge osebe?	%	n
Da, redno	17%	10
Da, občasno	36%	21
Ne uporablja pametnega telefona druge osebe za dostop do interneta	47%	28
Skupaj	100%	59

Slika 11: Dostop do interneta na telefonu druge osebe.

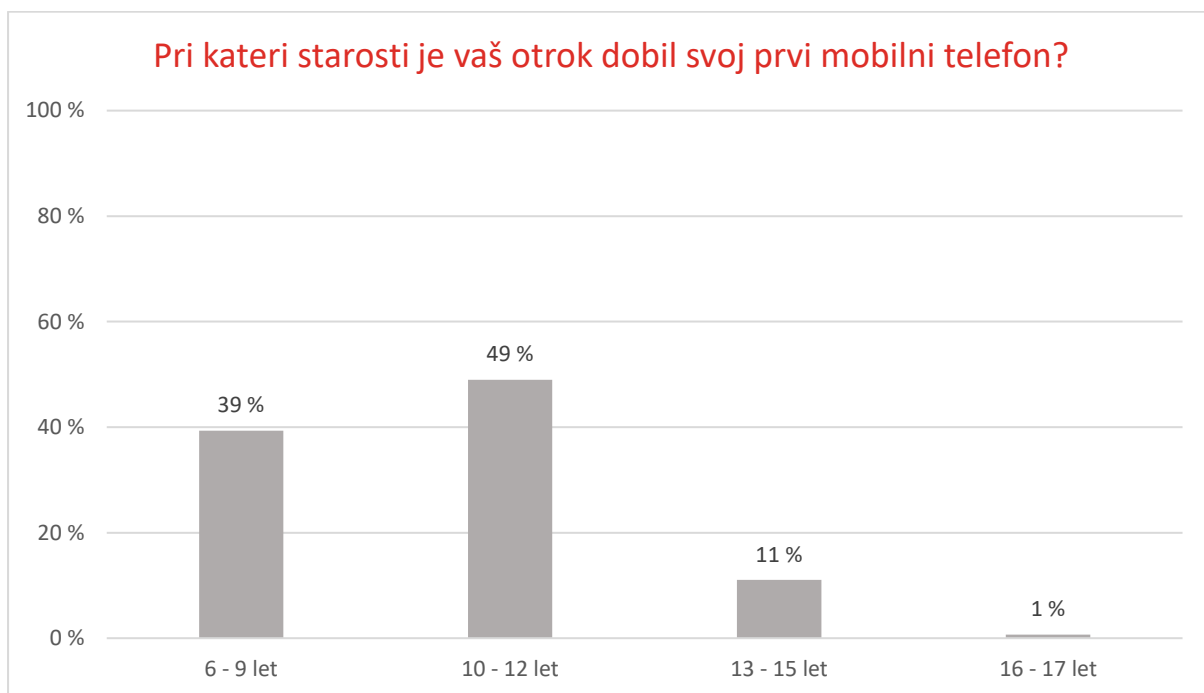
Pri otrocih, ki nimajo dostopa do interneta preko lastnega pametnega telefona, ugotavljamo, da jih kar polovica za to uporablja pametni telefon drugih oseb, kar dobro ilustrira privlačnost teh naprav.

Pri kateri starosti je vaš otrok dobil svoj prvi mobilni telefon?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in imajo lasten pametni telefon.

Tabela 19: Starost ob prvem telefonu.

Pri kateri starosti je vaš otrok dobil svoj prvi mobilni telefon?	%	n
0 – 2 leti	0	0
3 – 5 let	0	0
6 – 9 let	39	57
10 – 12 let	49	71
13 – 15 let	11	16
16 – 17 let	1	1
Skupaj	100	145

Slika 12: Starost ob prvem telefonu.

Tabela 20: Starost ob prvem telefonu glede na trenutno starost otroka.

KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Povprečna starost, pri kateri je otrok dobil svoj prvi mobilni telefon
TRENTNA STAROST OTROKA		
0 – 2 leti	/	/
3 – 5 let	/	/
6 – 9 let	13	7.50
10 – 12 let	30	9.35
13 – 15 let	78	9.97
16 – 17 let	31	11.30
NA CELOTNEM VZORCU	145	10.00

Skrbniki najstarejših otrok (16 – 17 let) poročajo, da so njihovi otroci prvi mobilni telefon v povprečju dobili pri 11 letih. Pri mlajših generacijah pa razumljivo opažamo nižje povprečje, ki pa se bo z leti sicer zvišalo, ko bodo vstopili še tisti, ki telefona zaenkrat še niso dobili. Generacija 13 – 15 let je v povprečju dobila mobilne telefone eno leto bolj zgodaj kot generacija 16 – 17 let (pri 10 letih namesto pri 11 letih).

Ali imate vzpostavljeno sledljivost, da lahko vedno pogledate na kateri lokaciji se otrok nahaja?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in imajo lasten pametni telefon.

Tabela 21: Sledenje lokaciji telefona.

Ali imate vzpostavljeno sledljivost, da lahko vedno pogledate na kateri lokaciji se otrok (oziroma njegov mobilni telefon) nahaja?	%	n
Da	46	67
Ne	54	78
Skupaj	100	145

Slika 13: Sledenje lokaciji telefona.

Tabela 22: Sledenje lokaciji telefona glede na starost otroka.

Ali imate vzpostavljeno sledljivost, da lahko vedno pogledate na kateri lokaciji se otrok (oziroma njegov mobilni telefon) nahaja?		
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Da (%)
STAROST OTROKA		
0 – 2 leti	/	/
3 – 5 let	/	/
6 – 9 let	12	80
10 – 12 let	28	46
13 – 15 let	82	46
16 – 17 let	31	31
NA CELOTNEM VZORCU	145	46

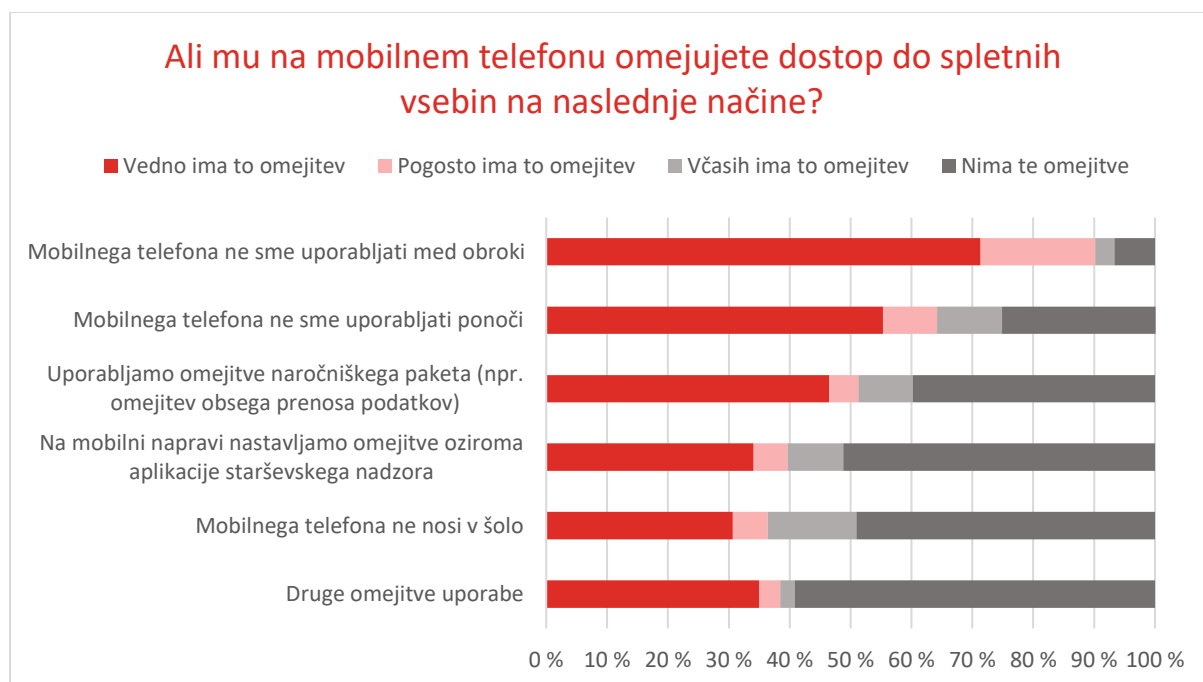
Sledljivost uporablja polovica skrbnikov, katerih otroci imajo pametni telefon, pri čemer mlajšim otrokom (80 % v starostni skupini 6 – 9 let) sledijo bistveno bolj pogosto kot starejšim (31 % v starostni skupini 16 -17 let).

Ali mu na mobilnem telefonu omejujete dostop do spletnih vsebin na naslednje načine?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in imajo lasten pametni telefon.

Tabela 23: Omejitve dostopa do spletnih vsebin na telefonu.

Ali mu na mobilnem telefonu omejujete dostop do spletnih vsebin na naslednje načine?	Vedno ima to omejitev (%)	Pogosto ima to omejitev (%)	Včasih ima to omejitev (%)	Nima te omejitve (%)	Skupaj (%)	n
Mobilnega telefona ne sme uporabljati med obroki	71	19	3	7	100	145
Mobilnega telefona ne sme uporabljati ponoči	55	9	11	25	100	146
Uporabljamo omejitve naročniškega paketa (npr. omejitev obsega prenosa podatkov)	46	5	9	40	100	146
Na mobilni napravi nastavljamo omejitve oziroma aplikacije starševskega nadzora	34	6	9	51	100	146
Mobilnega telefona ne nosi v šolo	31	6	15	49	100	144
Druge omejitve uporabe	35	3	2	59	100	42

Slika 14: Omejitve dostopa do spletnih vsebin na telefonu.

Tabela 24: Omejitve dostopa do spletnih vsebin na telefonu glede na starost otroka.

Ali mu na mobilnem telefonu omejujete dostop do spletnih vsebin na naslednje načine? Odgovarjajo respondenti, katerih otroci imajo lasten pametni telefon.						
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Mobilnega telefona ne sme uporabljati med obroki	Mobilnega telefona ne sme uporabljati ponoči	Uporabljamo omejitve naročniškega paketa	Na mobilni napravi napravi nastavljamo omejitve oziroma aplikacije starševskega nadzora	Mobilnega telefona ne nosi v šolo
STAROST OTROKA						
0 – 2 leti	/	/	/	/	/	/
3 – 5 let	/	/	/	/	/	/
6 – 9 let	12	100%	94%	61%	84%	73%
10 – 12 let	28	98%	68%	76%	56%	76%
13 – 15 let	82	91%	83%	70%	55%	49%
16 – 17 let	31	95%	56%	28%	14%	27%
NA CELOTNEM VZORCU	145	93%	75%	60%	49%	41%

Najpogostejša omejitev je, da otrok mobilnega telefona ne sme uporabljati med obroki (93 %), sledi prepoved uporabe ponoči (75 %) ter omejitve naročniškega paketa (60 %). Starševski nadzor na napravi uporablja 49 % skrbnikov, prepoved nošnje mobilnega telefona v šolo pa 41 %. S starostjo otroka omejitve sicer hitro izginjajo: pri starosti 16 – 17 let lahko mobilni telefon v šolo nosi že 73 % otrok, 64 % jih lahko uporablja telefon ponoči, 72 % jih nima omejitev naročniškega paketa, 86 % skrbnikov v tej starostni skupini ne uporablja aplikacij starševskega nadzora, 5 % pa jih celo dovoljuje rabo telefona med obroki.

Ali ima vaš otrok morda telefon, ki ni pametni telefon?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci nimajo lastnega pametnega telefona.

Tabela 25: Lastništvo druge vrste telefona.

Ali ima vaš otrok morda telefon, ki ni pametni telefon?	%	n
Da	4%	2
Ne	96%	48
Skupaj	100%	50

Slika 15: Lastništvo druge vrste telefona.

4 Izkušnje na spletu

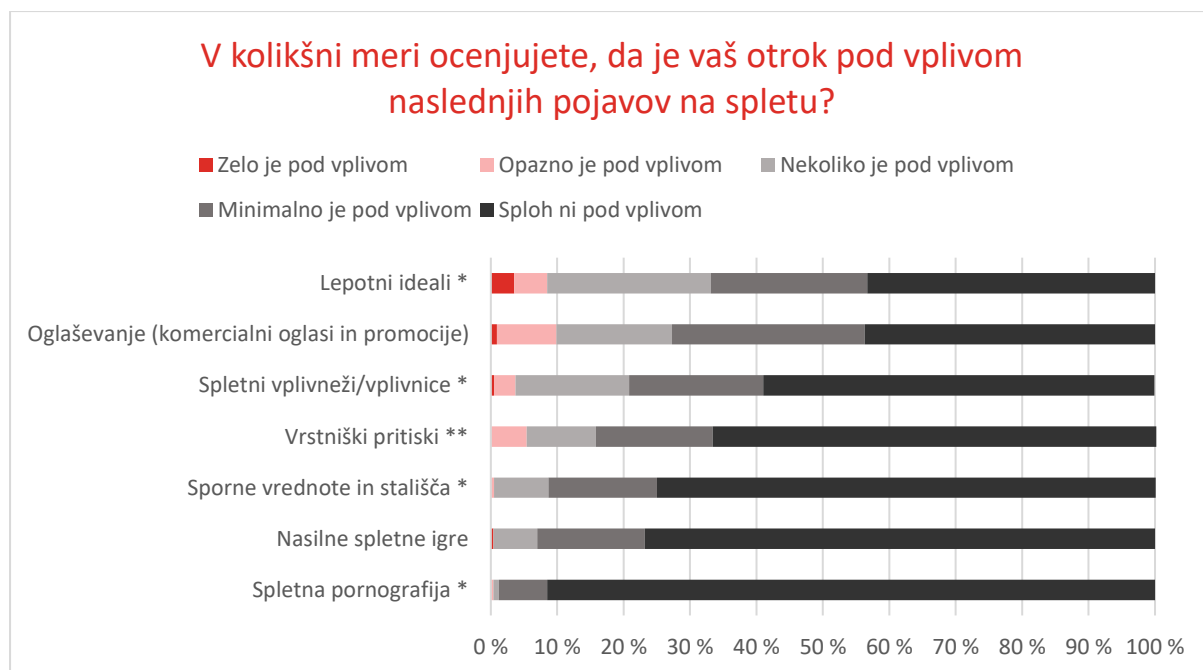
4.1 Vplivi in kompetence

V kolikšni meri ocenjujete, da je vaš otrok pod vplivom naslednjih pojavov na spletu?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in so stari vsaj 1, 3 (*) ali 5 (**) let. Lestvica od 1 (Sploh ni pod vplivom) do 5 (Zelo je pod vplivom).

Tabela 26: Vpliv pojavov na spletu.

V kolikšni meri ocenjujete, da je vaš otrok pod vplivom naslednjih pojavov na spletu?	Zelo je pod vplivom (%)	Opazno je pod vplivom (%)	Nekoliko je pod vplivom (%)	Minimalno je pod vplivom (%)	Sploh ni pod vplivom (%)	Skupaj (%)	Povprečje	n
Lepotni ideali *	4	5	25	24	43	100	2.0	181
Oglaševanje (komercialni oglasi in promocije)	1	9	17	29	44	100	1.9	184
Spletni vplivneži/vplivnice *	1	3	17	20	59	100	1.7	179
Vrstniški pritiski **	0	5	10	18	67	100	1.6	161
Sporne vrednote in stališča *	0	1	8	16	75	100	1.3	175
Nasilne spletne igre	0	0	7	16	77	100	1.3	185
Spletna pornografija *	0	0	1	7	92	100	1.1	168

Slika 16: Vpliv pojavov na spletu.

Tabela 27: Vpliv pojavov na spletu glede na starost otroka.

V kolikšni meri ocenjujete, da je vaš otrok pod vplivom naslednjih pojavov na spletu? V tabeli so prikazani deleži respondentov, ki ocenjujejo, da so njihovi otroci vsaj minimalno ali več pod posameznim vplivom. Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.								
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Lepotni ideali (%)	Oglaševanje (%)	Spletni vplivneži/vplivnice (%)	Vrstniški pritiski (%)	Sporne vrednote in stališča (%)	Nasilne spletne igre (%)	Spletna pornografija (%)
STAROST OTROKA								
0 – 2 leti	•	/	33	/	/	/	0	/
3 – 5 let	11	36	8	8	0	8	0	0
6 – 9 let	36	42	57	25	29	20	27	3
10 – 12 let	29	45	71	55	45	28	30	13
13 – 15 let	72	65	57	47	33	28	23	13
16 – 17 let	28	64	65	44	28	30	36	12
NA CELOTNEM VZORCU	161	57	56	41	33	25	23	8

Kar 36 % skrbnikov 3 – 5-letnikov, ki uporabljajo internet v prostem času, ocenjuje, da je njihov otrok pod vplivom lepotnih idealov, kar tretjina skrbnikov 0 – 2-letnih otrok, ki uporabljajo internet v prostem času, pa ocenjuje, da je njihov otrok pod vplivom oglaševanja na spletu. Tu je pomemben vidik, kakšne oglase vidi otrok: otroci so namreč pri tej starosti uporabniki naprav svojih skrbnikov (nimajo svojih naprav), tako da so oglasi prilagojeni odraslim in so kot taki lahko tudi neprimerni za otroka te starosti. Da oglaševanje vpliva na njihove otroke, ocenjuje kar 71 % skrbnikov 10 – 12-letnih otrok, ki uporabljajo internet v prostem času (to je tudi največji delež v primerjavi z vsemi ostalimi spletnimi vplivi pri vseh starostih otrok). Se pravi so otroci po mnenju skrbnikov v tej starosti najbolj dovzetni za oglaševanje. V tej starostni skupini skrbniki tudi v največjem deležu v primerjavi z ostalimi starostmi ocenjujejo, da je njihov otrok pod vrstniškimi pritiski (45 %) ter vplivi spletnih vplivnežev (55 %).

Skoraj dve tretjini skrbnikov otrok med 13. in 17. letom starosti, ki uporabljajo internet v prostem času, ocenjuje, da je njihov otrok pod vplivom lepotnih idealov na spletu. Lepotni ideali so tudi vpliv, za katerega je v povprečju največ staršev (57 %) ocenilo, da vpliva na njihove otroke. Sledi mu oglaševanje (56 %). Naslednji po pogostosti so spletni vplivneži in vplivnice, za katere kar 55 % skrbnikov 10 – 12-letnih otrok, ki uporabljajo internet v prostem času, ocenjuje, da je otrok pod njihovim vplivom (nato se deleži z višjo starostjo otrok nekoliko zmanjšajo). Je pa pod temi vplivi po oceni skrbnikov tudi četrtna otrok med 6. in 9. letom ter 8 % 3 – 5-letnikov, ki uporabljajo internet v prostem času. To so zelo majhni otroci, za katere je malo verjetno, da imajo zmožnost kritične presoje, da bi lahko pravilno ocenili informacije, ki jih dobijo od spletnih vplivnežev in vplivnic.

Za kaj od naštetega bi rekli, da zna vaš otrok narediti čisto sam, kaj zna s pomočjo drugih in česa ne zna narediti?

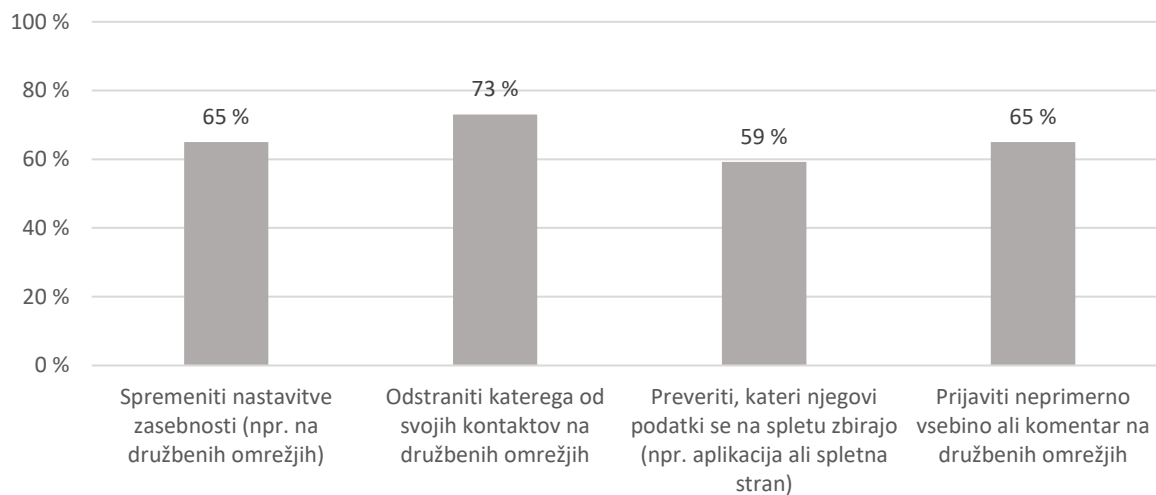
Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in so stari vsaj 6 let ali več.

Tabela 28: Kompetence na spletu.

Za kaj od naštetega bi rekli, da zna vaš otrok narediti čisto sam, kaj zna s pomočjo drugih in česa ne zna narediti?	Ne zna (%)	Zna s pomočjo (%)	Zna narediti sam (%)	Zna tako dobro, da lahko pomaga drugim (%)	Skupaj (%)	n
Spremeniti nastavitve zasebnosti (npr. na družbenih omrežjih)	35	13	36	17	100	167
Odstraniti katerega od svojih kontaktov na družbenih omrežjih	27	8	42	23	100	165
Preveriti, kateri njegovi podatki se na spletu zbirajo (npr. aplikacija ali spletna stran)	41	23	24	12	100	155
Prijaviti neprimerno vsebino ali komentar na družbenih omrežjih	35	22	30	13	100	158

Za kaj od naštetega bi rekli, da zna vaš otrok narediti čisto sam, kaj zna s pomočjo drugih in česa ne zna narediti?

Prikazani so deleži respondentov, ki so odgovorili, da njihovi otroci to znajo narediti (bodisi s pomočjo ali brez).

Slika 17: Kompetence na spletu.

Tabela 29: Kompetence na spletu glede na starost otroka.

Za kaj od naštetega bi rekli, da zna vaš otrok narediti čisto sam, kaj zna s pomočjo drugih in česa ne zna narediti? V tabeli so prikazani deleži respondentov, ki so odgovorili, da njihovi otroci to <u>znajo narediti</u> (bodisi s pomočjo ali brez). Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in so stari vsaj 6 let ali več.					
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Spremeniti nastavitve zasebnosti (%)	Odstraniti katerega od svojih kontaktov na družbenih omrežjih (%)	Preveriti, kateri njegovi podatki se na spletu zbirajo (%)	Prijaviti neprimerno vsebino ali komentar na družbenih omrežjih (%)
STAROST OTROKA					
0 – 2 leti	/	/	/	/	/
3 – 5 let	/	/	/	/	/
6 – 9 let	41	5	8	8	11
10 – 12 let	30	37	61	36	42
13 – 15 let	79	92	98	85	91
16 – 17 let	31	100	100	100	100
NA CELOTNEM VZORCU	167	65	73	59	65

Razvidne so velike razlike glede na starost otroka, za katerega so respondenti odgovarjali na vprašanje. Vsi respondenti z otroki, starimi vsaj 16 let, ocenjujejo, da njihovi otroci znajo vse od naštetega. Podobno ocenjuje tudi velika večina respondentov z otroki med 13. in 15. letom starosti. Več kot polovica respondentov z otroki med 10. in 12. letom ocenjuje, da njihovi otroci večine teh stvari še ne znajo, v starosti 6 – 9 let pa tega ne zna več kot 89 % otrok. Kritična starost, kjer se zgodi prehod kompetenc, je torej 10 – 12 let.

4.2 Neprimerne in nezakonite vsebine na spletu

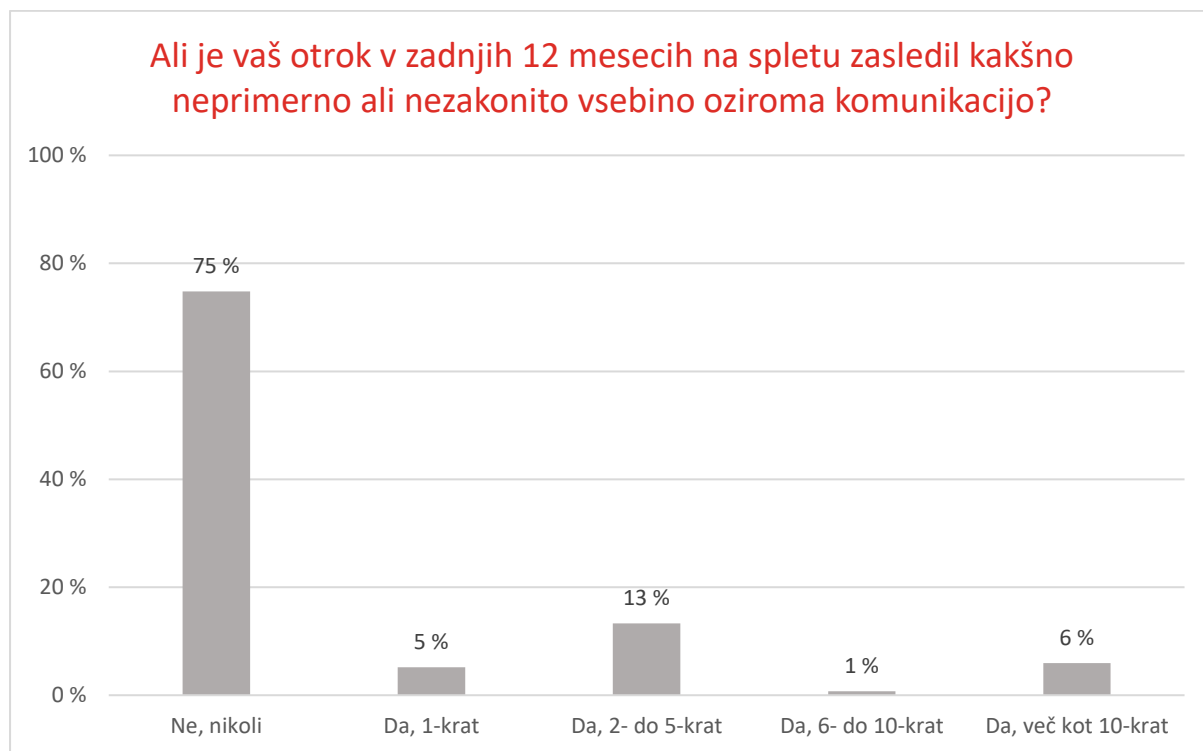
Na vprašanja o neprimernih vsebinah v tem poglavju odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in so stari vsaj 3 leta ali več.

Ali je vaš otrok v zadnjih 12 mesecih na spletu zasledil kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času in so stari vsaj 3 leta ali več.

Tabela 30: Neprimerne ali nezakonite vsebine na spletu.

Ali je vaš otrok v zadnjih 12 mesecih na spletu zasledil kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo (žaljivi ali nasilni komentarji, neprimerne fotografije/posnetki, zavajajoče vsebine, posnetki spolnih zlorab otrok ipd.)?	%	n
Ne, nikoli	75	101
Da, 1-krat	5	7
Da, 2- do 5-krat	13	18
Da, 6- do 10-krat	1	1
Da, več kot 10-krat	6	8
Skupaj	100	135

Slika 18: Neprimerne ali nezakonite vsebine na spletu.

Tabela 31: Neprimerne ali nezakonite vsebine na spletu glede na starost otroka.

Ali je vaš otrok v zadnjih 12 mesecih na spletu zasledil kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo?						
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Ne, nikoli (%)	Da, 1-krat (%)	Da, 2- do 5-krat (%)	Da, 6- do 10-krat (%)	Da, več kot 10-krat (%)
STAROST OTROKA						
0 – 2 leti	/	/	/	/	/	/
3 – 5 let	12	83	6	12	0	0
6 – 9 let	31	90	6	3	2	0
10 – 12 let	21	75	9	16	0	0
13 – 15 let	51	58	5	21	0	16
16 – 17 let	19	84	3	12	0	0
NA CELOTNEM VZORCU	135	76	5	13	1%	6

Neprimerne oziroma nezakonite vsebine je – po vednosti in poročanju skrbnikov, kar je lahko podcenjeno – v zadnjih 12 mesecih srečala skoraj četrtina (24 %) otrok, ki v prostem času uporabljajo internet. Najpogosteje (42 %) o tem poročajo skrbniki otrok med 13. in 15. letom starosti: na eni strani zato, ker v tem obdobju hitro narašča izpostavljenost novim vsebinam in informacijam, na drugi strani pa zato, ker je takrat vez s skrbniki še bolj zaupljiva kot v starosti 16 – 17 let (ko o stiku otroka s takimi vsebinami poroča le 16 % skrbnikov), in zato nekoliko mlajši otroci skrbnikom raje in lažje zaupajo, kaj so videli na spletu. Razmeroma visok delež poročanja je tudi v starosti 10 – 12 let (25 %), medtem ko v primeru najmlajših otrok (starosti 3 – 5 let), ki v prostem času uporabljajo internet, o tem poroča le 16 % skrbnikov (kar je pravzaprav še vedno presenetljivo veliko glede na otrokovo starost).

Neposredne primerjave z raziskavami na otrocih nimamo. Smo pa v raziskavi v okviru projekta Digitalno državljanstvo, ki je bila na Centru za družboslovno informatiko UL FDV izvedena v letu 2025 na mladostnikih med 12. in 19. letom starosti, spraševali, ali so prišli v stik z neprimerno vsebino na TikToku, Instagramu, Facebooku, YouTubu in/ali Snapchatu (torej ne na splošno na internetu, kot smo tukaj spraševali skrbnike). O stiku z neprimerno vsebino na teh družbenih omrežjih je poročalo 41 % 13 – 15-letnih otrok, 40 % 16- do 17-letnikov ter 30 % 12-letnikov. Deleži se po starostnih skupinah načeloma ujemajo s pričujočo raziskavo med skrbniki, opazna razlika je le v starostni skupini 16 – 17 let, kjer je o srečanju z neprimerno vsebino poročalo 40 % otrok in le 16 % skbnikov.

Kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino je vaš otrok zasledil?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu.

Tabela 32: Tip neprimerne ali nezakonite vsebine.

Kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino je vaš otrok zasledil?	Da	n	%
Žaljive in diskriminatorne vsebine	21	34	62
Neprimerno obnašanje in slab zgled	20	34	59
Nasilje	19	34	56
Zavajajoče vsebine	15	34	44
Seksualne vsebine za odrasle	5	34	15
Drugo	2	34	6
Posnetke spolnih zlorab otrok	0	34	0

V pogledu neprimernih vsebin izstopajo žaljive in diskriminatorne vsebine, neprimerno obnašanje in slab zgled, nasilje in zavajajoče vsebine. Po poročanju skrbnikov se pojavljajo tudi vsebine za odrasle, posnetki spolnih zlorab otrok pa niso navedeni.

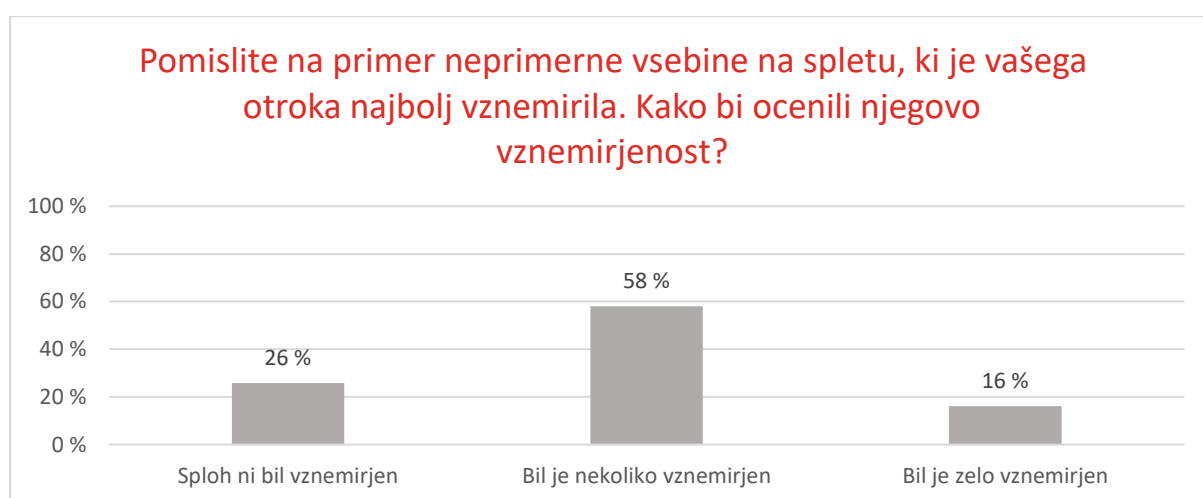
Slika 19: Tip neprimerne ali nezakonite vsebine.

Pomislite na primer neprimerne vsebine na spletu, ki je vašega otroka najbolj vznemirila. Kako bi ocenili njegovo vznemirjenost?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu.

Tabela 33: Vznemirjenost zaradi neprimernih vsebin.

Pomislite na primer neprimerne vsebine na spletu, ki je vašega otroka najbolj vznemirila. Kako bi ocenili njegovo vznemirjenost?	%	n
Sploh ni bil vznemirjen	26	8
Bil je nekoliko vznemirjen	58	18
Bil je zelo vznemirjen	16	5
Skupaj	100	31

Slika 20: Vznemirjenost zaradi neprimernih vsebin.

Med četrtino otrok, ki so po poročanju skrbnikov na spletu zasledili neprimerne vsebine, je bila po oceni skrbnikov večina (74 %) zaradi tega vsaj nekoliko vznemirjena – 16 % celo zelo vznemirjenih. Upoštevati pa je treba, da gre tukaj res samo za tiste primere, kjer je otrok skrbnikom povedal, da je zasledil neprimerno vsebino na spletu.

Morda veste, komu je o tem na lastno iniciativo povedal?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu.

Tabela 34: Komu so otroci povedali, da so zasledili neprimerno vsebino na spletu.

Morda veste, komu je o tem na lastno iniciativo povedal?	Da	n	%
Staršem ali odraslim sorodnikom	22	26	85
Vrstnikom, sošolcem, prijateljem	10	26	38
Učiteljem ali drugemu osebju v šoli/vrtcu	0	26	0
Drugo	0	26	0

Slika 21: Komu so otroci povedali, da so zasledili neprimerno vsebino na spletu.

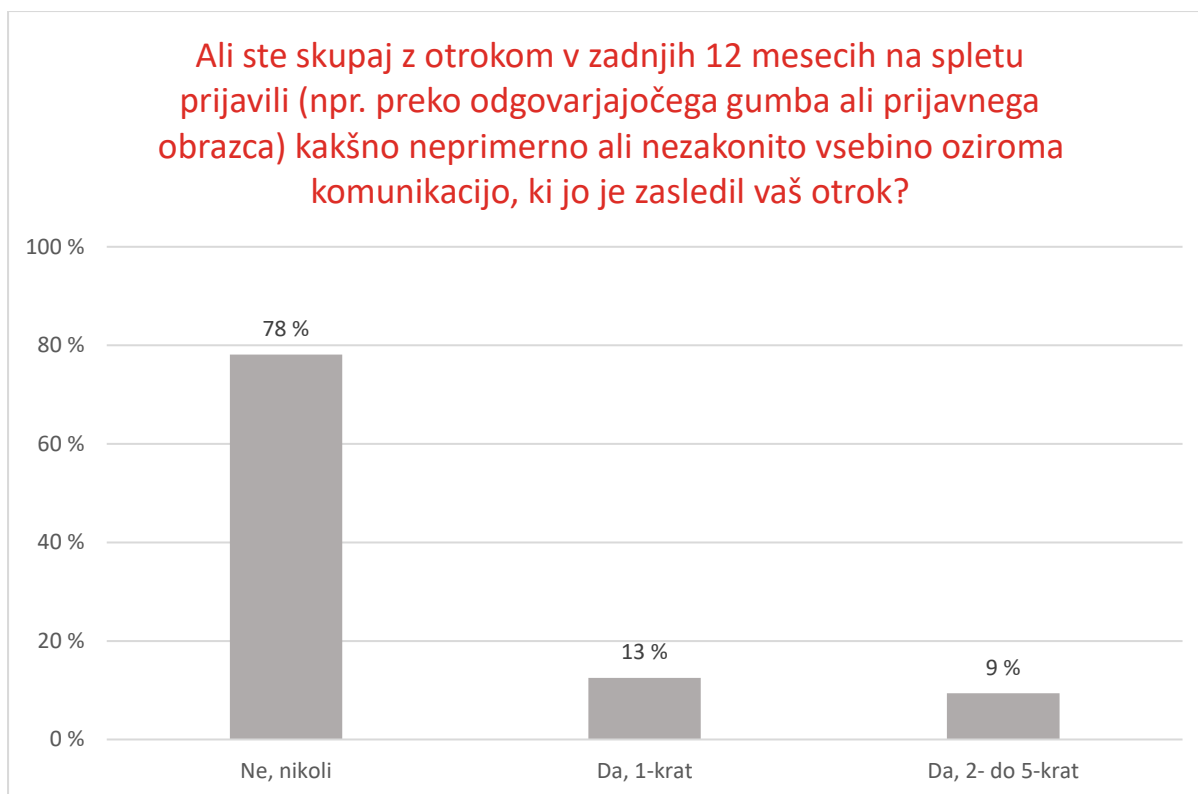
Glede na odgovore skrbnikov so otroci o neprimernih vsebinah, ki so jih zasledili na spletu, spregovorili s starši (85 %), delno tudi z vrstniki (38 %). Zanimivo je, da učitelji niso navedeni. Še enkrat velja poudariti, da o neprimernih vsebinah poroča četrtnina skrbnikov, kar seveda ne pomeni, da je v celoti gledano neprimerne vsebine zasledila le četrtnina otrok, saj skrbniki ne zaznajo vseh pojavov. Kritično je, da je bilo skoraj tri četrtine otrok zaradi teh vsebin vznemirjenih. Na drugi strani pa interneta seveda ne gre demonizirati, saj je treba upoštevati, da se otroci v fazi odraščanja morda v podobnem obsegu vznemirjanja srečujejo tudi z neprimernimi informacijami, dogodki in vsebinami iz *off-line* sveta.

Ali ste skupaj z otrokom v zadnjih 12 mesecih na spletu prijavili kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo, ki jo je zasledil vaš otrok?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu.

Tabela 35: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (skupaj s starši).

Ali ste skupaj z otrokom v zadnjih 12 mesecih na spletu prijavili (npr. preko odgovarjajočega gumba ali prijavnega obrazca) kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo (žaljivi ali nasilni komentarji, neprimerne fotografije ali posnetki, zavajajoče vsebine, posnetki spolnih zlorab otrok ipd.), ki jo je zasledil vaš otrok?	%	n
Ne, nikoli	78	25
Da, 1-krat	13	4
Da, 2- do 5-krat	9	3
Da, 6- do 10-krat	0	0
Da, več kot 10-krat	0	0
Skupaj	100	32

Slika 22: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (skupaj s starši).

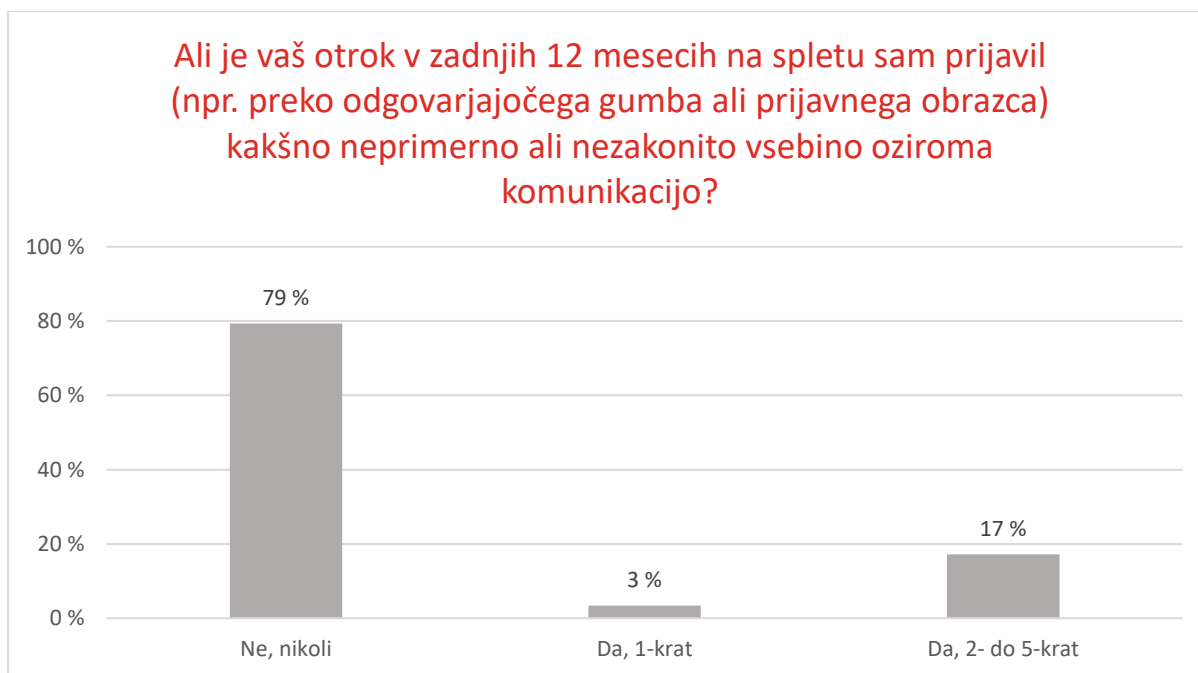
Skoraj četrtina (22 %) skrbnikov (od četrtine, ki so odgovorili, da so njihovi otroci na spletu zasledili neprimerne vsebine) poroča, da so skupaj z otrokom v zadnjih 12 mesecih podali prijavo zaradi neprimernih vsebin.

Ali je vaš otrok v zadnjih 12 mesecih na spletu sam prijavil kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu.

Tabela 36: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (otroci sami).

Ali je vaš otrok v zadnjih 12 mesecih na spletu sam prijavil (npr. preko odgovarjajočega gumba ali prijavnega obrazca) kakšno neprimerno ali nezakonito vsebino oziroma komunikacijo (žaljivi ali nasilni komentarji, neprimerne fotografije ali posnetki, zavajajoče vsebine, posnetki spolnih zlorab otrok ipd.)?	%	n
Ne, nikoli	79	23
Da, 1-krat	3	1
Da, 2- do 5-krat	17	5
Da, 6- do 10-krat	0	0
Da, več kot 10-krat	0	0
Skupaj	100	29

Slika 23: Prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin (otroci sami).

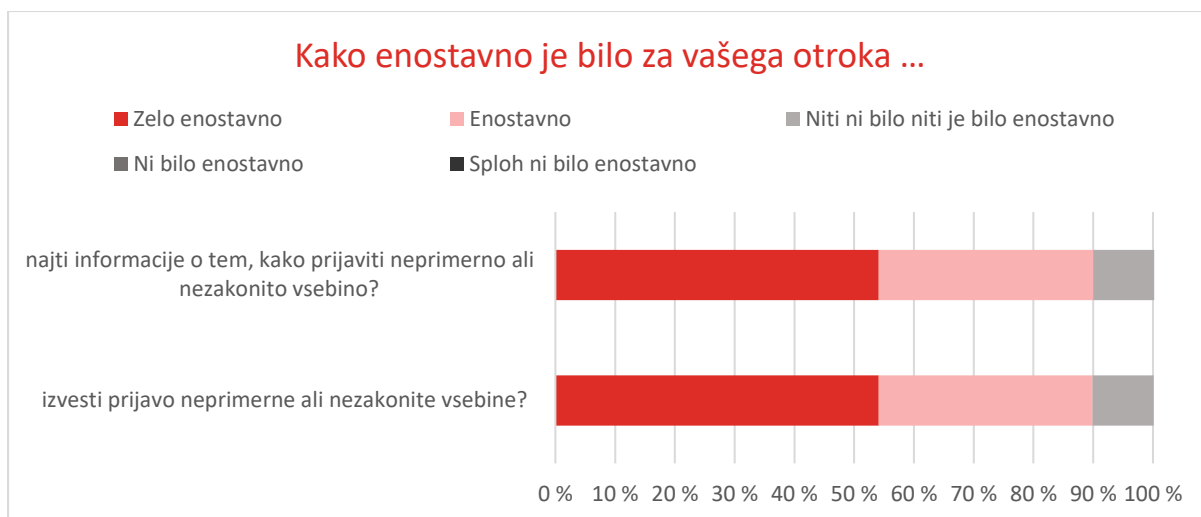
Petina skrbnikov, ki so navedli, da je njihov otrok naletel na neprimerne vsebine na spletu, poroča, da so njihovi otroci prijavo neprimerne vsebine izvedli sami. Izkazalo se je, da je bila prijava za otroke v povprečju enostavna, v večini primerov pa ni bilo povratne informacije, kaj se je s prijavo zgodilo.

Kako enostavno je bilo za vašega otroka ...

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat sami prijavili neprimerno ali nezakonito vsebino. Lestvica od 1 (Sploh ni bilo enostavno) do 5 (Zelo enostavno).

Tabela 37: Enostavnost prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin.

Kako enostavno je bilo za vašega otroka ...	Zelo enostavno (%)	Enostavno (%)	Niti niti (%)	Ni bilo enostavno (%)	Sploh ni bilo enostavno (%)	Skupaj (%)	Povprečje	n
najti informacije o tem, kako prijaviti neprimerno ali nezakonito vsebino?	54	36	10	0	0	100	4.44	7
izvesti prijavo neprimerne ali nezakonite vsebine?	54	36	10	0	0	100	4.44	7

Slika 24: Enostavnost prijave neprimernih ali nezakonitih vsebin.

Ali ste dobili povratno informacijo o tem, kaj se je zgodilo s prijavo neprimerne ali nezakonite vsebine?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu in so **sami 1-krat** prijavili takšno vsebino.

Tabela 38: Povratna informacija (pri tistih, ki so neprimerne vsebine prijavili 1-krat).

Ali ste dobili povratno informacijo o tem, kaj se je zgodilo s prijavo neprimerne ali nezakonite vsebine?	%	n
Da	0%	0
Ne	100%	1
Skupaj	100%	1

Ali ste dobili povratno informacijo o tem, kaj se je zgodilo s prijavo neprimerne ali nezakonite vsebine?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci so vsaj 1-krat zasledili neprimerno ali nezakonito vsebino na spletu in so **sami večkrat** prijavili takšno vsebino.

Tabela 39: Povratna informacija (pri tistih, ki so neprimerne vsebine prijavili večkrat).

Ali ste dobili povratno informacijo o tem, kaj se je zgodilo s prijavo neprimerne ali nezakonite vsebine?	%	n
Ne, v nobenem primeru	20%	1
V večini primerov ne	80%	4
V večini primerov da	0%	0
Da, v vseh primerih	0%	0
Skupaj	100%	5

5 Neskončno drsenje po vsebinah

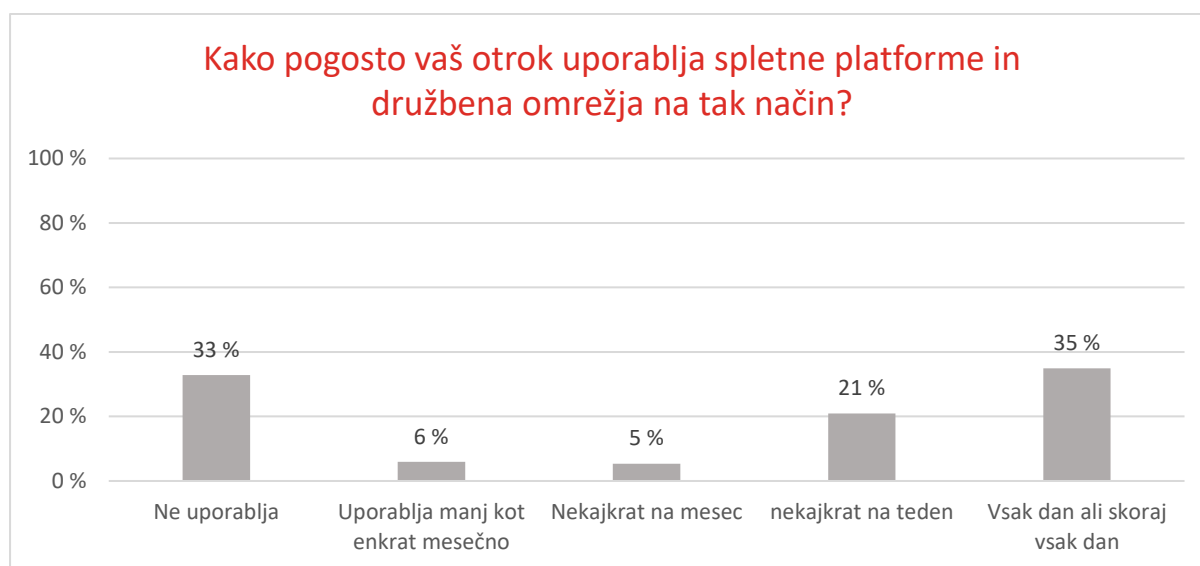
Spletne platforme oziroma družbena omrežja omogočajo učinkovito komunikacijo med uporabniki, ponujajo pa tudi različne krajše ali daljše vsebine (npr. besedila, filme). Poleg tega imajo te platforme oziroma omrežja uporabniški vmesnik, prirejen za neskončno drsenje (angl. *infinite scrolling*), kjer prikazujejo algoritemsko izbrane vsebine, ki si zelo enostavno sledijo preko navpičnega drsenja po ekranu. Gre za neskončna zaporedja zelo kratkih, hkrati pa zanimivih in/ali zabavnih vsebin (slike, video posnetki, besedila), z namenom, da bi uporabniki na njih preživeli čim več časa, npr. YouTube Shorts, Facebook Reels, Instagram Feeds, TikTok #ForYou Page.

Kako pogosto vaš otrok uporablja spletne platforme in družbena omrežja na tak način?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Tabela 40: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri otrocih.

Kako pogosto vaš otrok uporablja spletne platforme in družbena omrežja na tak način?	%	n
Ne uporablja	33	61
Uporablja manj kot enkrat mesečno	6	11
Nekajkrat na mesec	5	10
Nekajkrat na teden	21	39
Vsak dan ali skoraj vsak dan	35	65
Skupaj	100	186

Slika 25: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri otrocih.

Tabela 41: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri otrocih glede na starost otroka.

Kako pogosto vaš otrok uporablja spletne platforme in družbena omrežja (npr. TikTok, Snapchat, Instagram, Facebook, Viber, WhatsApp) na tak način? Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.						
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Ne uporablja (%)	Manj kot enkrat mesečno (%)	Nekajkrat na mesec (%)	Nekajkrat na teden (%)	Vsak dan ali skoraj vsak dan (%)
STAROST OTROKA						
0 – 2 leti	5	91	0	9	0	0
3 – 5 let	14	93	7	0	0	0
6 – 9 let	42	80	4	2	10	4
10 – 12 let	32	34	10	7	25	25
13 – 15 let	80	6	5	8	23	58
16 – 17 let	27	0	8	2	39	51
NA CELOTNEM VZORCU	186	33	6	5	21	35

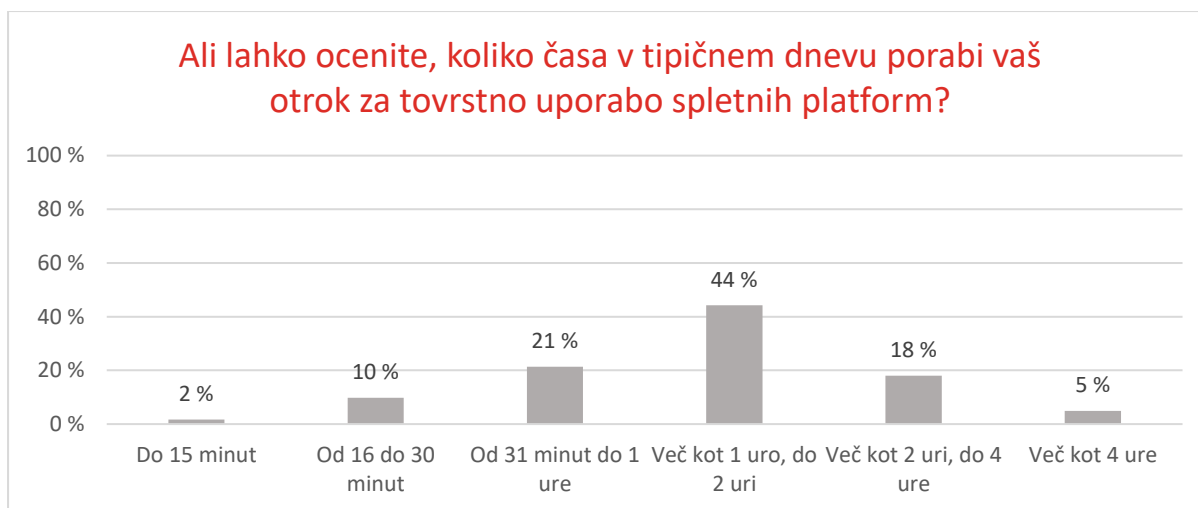
Med otroci, ki uporabljajo internet v prostem času (84 %), jih po poročanju skrbnikov dve tretjini (67 %) uporablja neskončno drsenje po vsebinah. Zasledimo ga že v najmlajši starostni skupini 0 – 2 let (9 %), od kjer nato postopno naraste na 20 % v starostni skupini 6 – 9 let. Starostna skupina 10 – 12 let se ponovno izkaže za obdobje preloma, v starosti 13 – 15 let neskončno drsenje uporabljajo skoraj vsi (94 %), v starosti 16 – 17 let pa že čisto vsi otroci. Več kot polovica otrok, starih 13 let in več, ga uporablja vsak dan ali skoraj vsak dan.

Ali lahko ocenite, koliko časa v tipičnem dnevu porabi vaš otrok za tovrstno uporabo spletnih platform?

Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsak ali skoraj vsak dan.

Tabela 42: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri otrocih.

Ali lahko ocenite, koliko časa v tipičnem dnevu porabi vaš otrok za tovrstno uporabo spletnih platform?	%	n
Do 15 minut	2	1
Od 16 do 30 minut	10	6
Od 31 minut do 1 ure	21	13
Več kot 1 uro, do 2 uri	44	27
Več kot 2 uri, do 4 ure	18	11
Več kot 4 ure	5	3
Skupaj	100%	61

Slika 26: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri otrocih.

Ker med otroci do 5 let starosti ni bilo primera, da bi neskončno drsenje uporabljali vsak dan ali skoraj vsaj dan, tej skupini nadaljnje vprašanje o obsegu dnevne rabe ni bilo postavljano.

Tabela 43: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri otrocih glede na starost.

Ali lahko ocenite, koliko časa v tipičnem dnevu porabi vaš otrok za tovrstno uporabo spletnih platform? Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsak ali skoraj vsak dan.							
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Do 15 minut (%)	Od 16 do 30 minut (%)	Od 31 minut do 1 ure (%)	Več kot 1 uro, do 2 uri (%)	Več kot 2 uri, do 4 ure (%)	Več kot 4 ure (%)
STAROST OTROKA							
0 – 2 leti	/	/	/	/	/	/	/
3 – 5 let	/	/	/	/	/	/	/
6 – 9 let	•	59	0	0	42	0	0
10 – 12 let	8	0	0	24	67	9	0
13 – 15 let	48	2	14	19	36	16	7
16 – 17 let	14	0	8	22	27	35	0
NA CELOTNEM VZORCU	61	2	10	21	44	18	5

Opazimo lahko, da je modus (najpogostejša vrednosti) pri starosti 6 – 9 let še pod 15 minut, pri starosti 10 – 12 let naraste že na 1 – 2 uri, pri 16 – 17 let pa je modus že 2 – 4 ure: toliko časa dnevno neskončnemu drsenju po vsebinah nameni kar 35 % otrok v tej starostni skupini, ki neskončno drsenje po vsebinah uporabljajo vsak ali skoraj vsak dan (na celotnem vzorcu je otrok, ki po poročanju skrbnikov dnevno neskončnemu drsenju namenijo 2 – 4 ure, 18 %).

V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o spletnih platformah, kjer algoritmi na osnovi vmesnika neskončnega drsenja nudijo zaporedja kratkih, zanimivih in / ali zabavnih vsebin z namenom, da bi uporabniki na njih preživeli čim več časa?

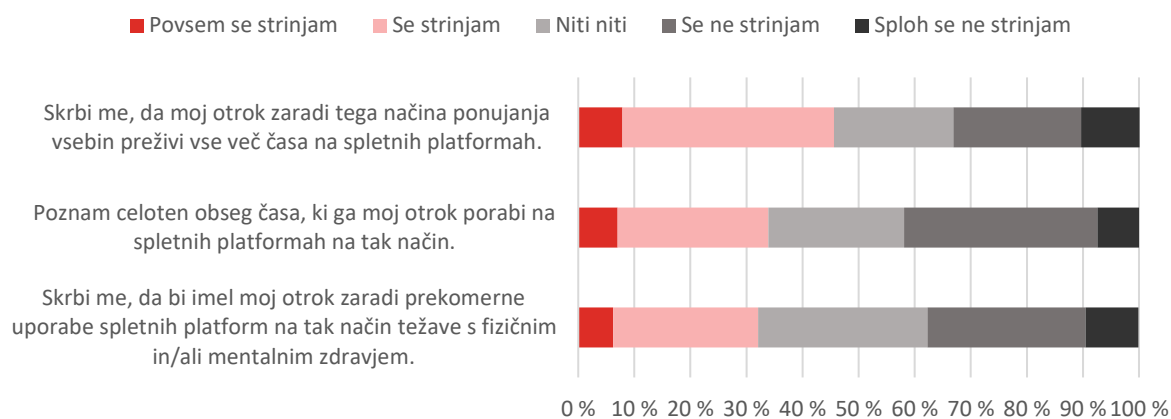
Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsaj nekajkrat na teden. Lestvica od 1 (Sploh se ne strinjam) do 5 (Povsem se strinjam).

Tabela 44: Strinjanje s trditvami o neskončnem drsenju.

V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami ... ?	Povsem se strinjam (%)	Se strinjam (%)	Niti niti (%)	Se ne strinjam (%)	Sploh se ne strinjam (%)	Skupaj (%)	Povprečje	n
Skrbi me, da moj otrok zaradi tega načina ponujanja vsebin preživi vse več časa na spletnih platformah.	8	38	21	23	10	100	3.1	104
Poznam celoten obseg časa, ki ga moj otrok porabi na spletnih platformah na tak način.	7	27	24	35	7	100	2.9	104
Skrbi me, da bi imel moj otrok zaradi prekomerne uporabe spletnih platform na tak način težave s fizičnim in/ali mentalnim zdravjem.	6	26	30	28	9	100	2.9	102

Razberemo lahko, da je slaba polovica skrbnikov (46 %) zaskrbljena, da njihovi otroci zaradi tega načina ponujanja vsebin preživijo vse več časa na spletnih platformah. Mnogi (66 %) priznavajo tudi, da morda ne poznajo pravega obsega uporabe spletnih platform na tak način, 32 % pa je zaskrbljenih glede posledic tovrstne uporabe na otrokovo fizično in/ali mentalno zdravje.

V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o spletnih platformah, kjer algoritmi na osnovi vmesnika neskončnega drsenja nudijo zaporedja kratkih, zanimivih in / ali zabavnih vsebin z namenom, da bi uporabniki na njih preživeli čim več časa?

Slika 27: Strinjanje s trditvami o neskončnem drsenju.

Tabela 45: Strinjanje s trditvami o neskončnem drsenju glede na starost (povprečja)

V kolikšni meri se strinjate z naslednjimi trditvami o spletnih platformah, kjer algoritmi na osnovi vmesnika neskončnega drsenja nudijo zaporedja kratkih, zanimivih in / ali zabavnih vsebin z namenom, da bi uporabniki na njih preživeli čim več časa?				
Odgovarjajo respondenti, katerih otroci uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsaj nekajkrat na teden. Lestvica od 1 (Sploh se ne strinjam) do 5 (Povsem se strinjam).				
KONTROLNE SREMENLJIVKE	n	Skrbi me, da moj otrok zaradi tega načina ponujanja vsebin preživi vse več časa na spletnih platformah.	Poznam celoten obseg časa, ki ga moj otrok porabi na spletnih platformah na tak način.	Skrbi me, da bi imel moj otrok zaradi prekomerne uporabe spletnih platform na tak način težave s fizičnim in/ali mentalnim zdravjem.
STAROST OTROKA				
0 – 2 leti	/	/	/	/
3 – 5 let	/	/	/	/
6 – 9 let	5	3.0	3.2	3.4
10 – 12 let	19	3.2	3.5	3.3
13 – 15 let	53	3.4	2.9	3.1
16 – 17 let	25	2.6	2.6	2.5
NA CELOTNEM VZORCU	104	3.1	2.9	2.9

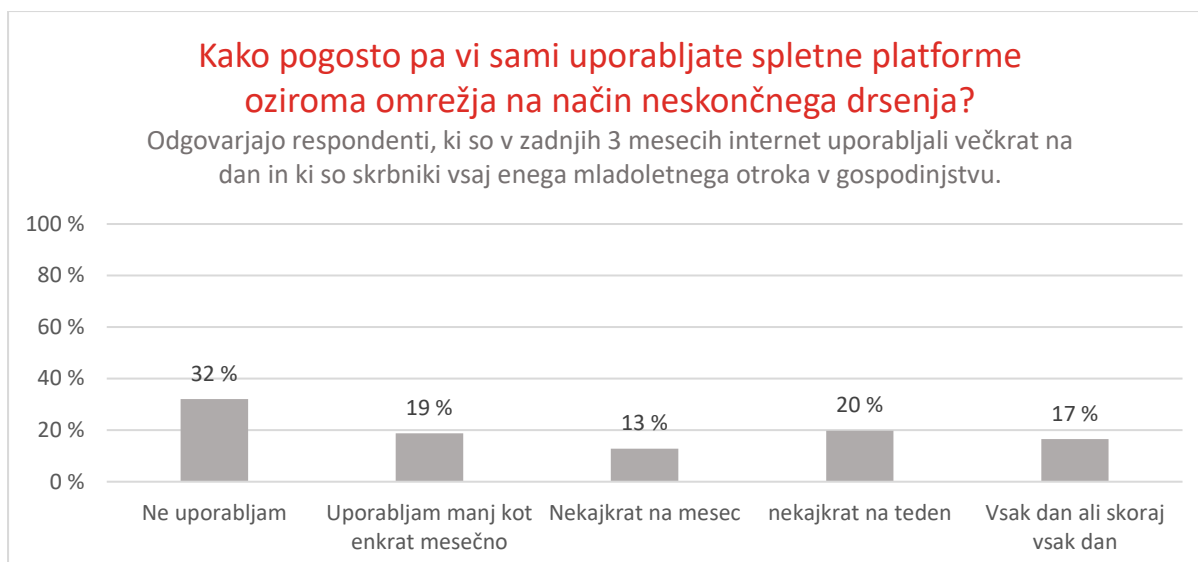
S starostjo otrok od 6. do 15. leta narašča skrb skrbnikov, da njihov otrok zaradi algoritemskega ponujanja vsebin vse več časa preživi na spletnih platformah (kar je razumljivo, saj smo že prej v tem poročilu pisali o poročanju skrbnikov, da otrok naraščajoče s starostjo vse več časa preživi na napravah z zasloni, internetu in spletnih platformah), po 15. letu pa upade. Prav tako s starostjo upada tudi delež skrbnikov, ki jih skrbi za otrokovo zdravje zaradi tovrstnega ponujanja vsebin. Obenem pa se od 10. leta dalje s starostjo otroka niža delež skrbnikov, ki poznajo celoten obseg časa, ki ga njihov otrok preživi na spletnih platformah ob spremljanju algoritmsko ponujanih vsebin. To lahko morda pojasni upad skrbi zaradi količine časa na spletu po 15. letu starosti otroka, saj skrbniki nimajo več realne predstave, koliko časa na spletu njihov otrok preživi na tak način.

Kako pogosto pa vi sami uporabljate spletne platforme oziroma omrežja na način neskončnega drsenja?

Odgovarjajo respondenti, ki so v zadnjih 3 mesecih internet uporabljali večkrat na dan in ki so skrbniki vsaj enega mladoletnega otroka v gospodinjstvu, ki uporablja internet v prostem času.

Tabela 46: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Kako pogosto pa vi sami uporabljate spletne platforme oziroma omrežja na način neskončnega drsenja?	%	n
Ne uporabljam	32	60
Uporabljam manj kot enkrat mesečno	19	35
Nekajkrat na mesec	13	24
Nekajkrat na teden	20	37
Vsak dan ali skoraj vsak dan	17	31
Skupaj	100	187

Slika 28: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

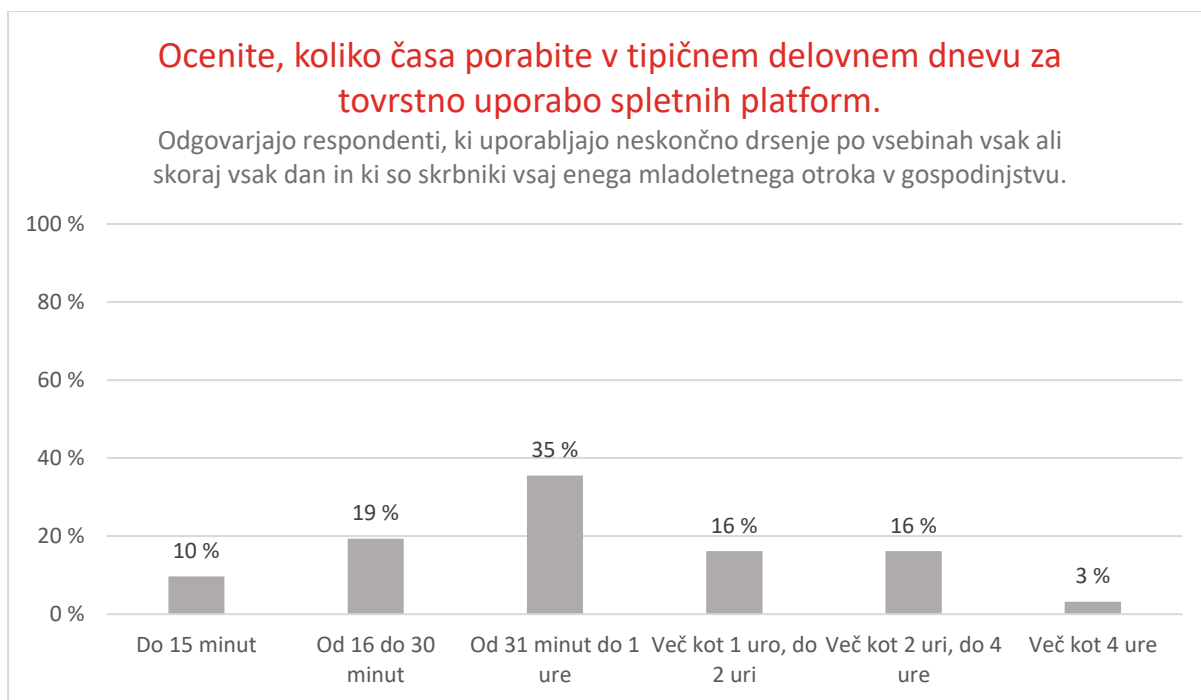
Razberemo lahko, da se neskončnega drsenja po vsebinah poslužujeta dve tretjini (68 %) skrbnikov, ki so obenem uporabniki interneta, kar zaostaja za najstniki med 13. in 17. letom, ki ga uporabljajo vsi (100 %). Tudi modus trajanja vsakodnevne ali skoraj vsakodnevne uporabe je pri skrbnikih nižji: od 31 minut do 1 ure (35 % skrbnikov), pri otrocih pa od 1 do 2 uri (44 % otrok).

Ocenite, koliko časa porabite v tipičnem delovnem dnevu za tovrstno uporabo spletnih platform.

Odgovarjajo respondenti, ki so pri predhodnem vprašanju odgovorili, da uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsak ali skoraj vsak dan.

Tabela 47: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

Ocenite, koliko časa porabite v tipičnem delovnem dnevu za tovrstno uporabo spletnih platform.	%	n
Do 15 minut	10	3
Od 16 do 30 minut	19	6
Od 31 minut do 1 ure	35	11
Več kot 1 uro, do 2 uri	16	5
Več kot 2 uri, do 4 ure	16	5
Več kot 4 ure	3	1
Skupaj	100	31

Slika 29: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri skrbnikih, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času.

5.1 Neskončno drsenje – ostali respondenti

Vprašanja o uporabi neskončnega drsenja po vsebinah so bila ločeno postavljena tudi respondentom, ki niso skrbniki otrok v svojem gospodinjstvu oz. katerih otroci ne uporabljajo interneta v prostem času.

Kako pogosto uporabljate spletne platforme oziroma omrežja na način neskončnega drsenja?

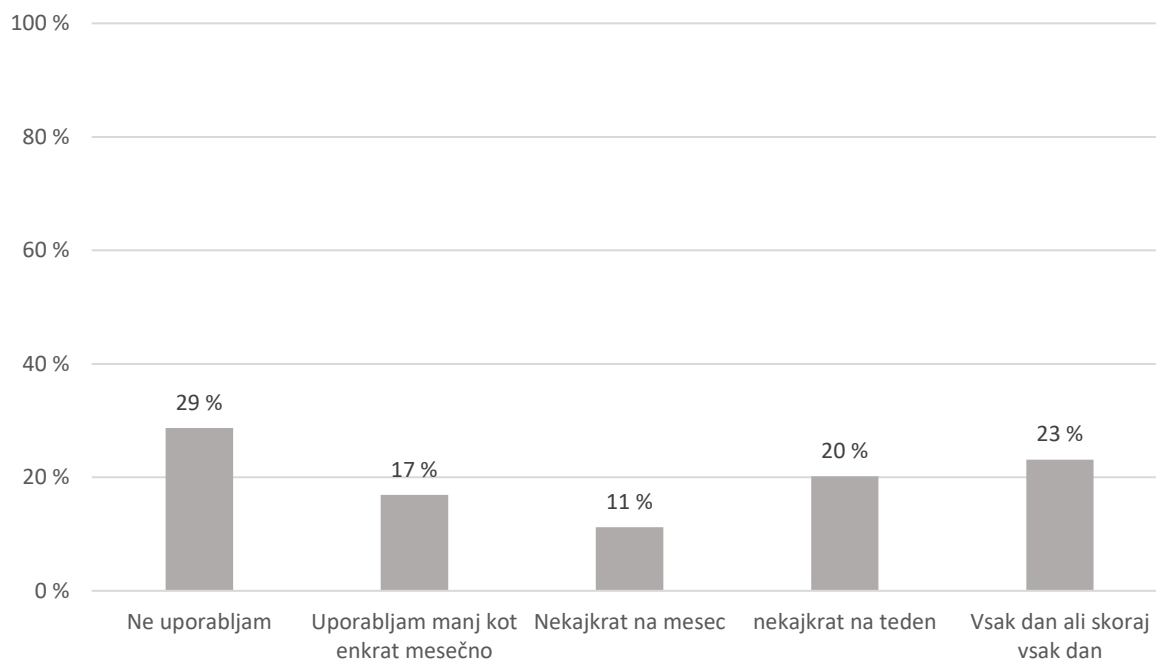
Odgovarjajo respondenti, ki so v zadnjih 3 mesecih internet uporabljali večkrat na dan, ki uporabljajo vsaj eno družbeno omrežje in ki NISO skrbniki vsaj enega mladoletnega otroka v gospodinjstvu (ali katerih otroci ne uporabljajo interneta v prostem času).

Tabela 48: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri ostalih respondentih.

Kako pogosto uporabljate spletne platforme oziroma omrežja na način neskončnega drsenja?	%	n
Ne uporabljam	29	70
Uporabljam manj kot enkrat mesečno	17	41
Nekajkrat na mesec	11	27
nekajkrat na teden	20	49
Vsak dan ali skoraj vsak dan	23	56
Skupaj	100	243

Kako pogosto uporabljate spletne platforme oziroma omrežja na način neskončnega drsenja?

Odgovarjajo respondenti, ki so v zadnjih 3 mesecih internet uporabljali večkrat na dan, ki uporabljajo vsaj eno družbeno omrežje in ki NISO skrbniki vsaj enega mladole

Slika 30: Pogostost uporabe neskončnega drsenja pri ostalih respondenth.

Ocenite, koliko časa porabite v tipičnem delovnem dnevu za tovrstno uporabo spletnih platform.

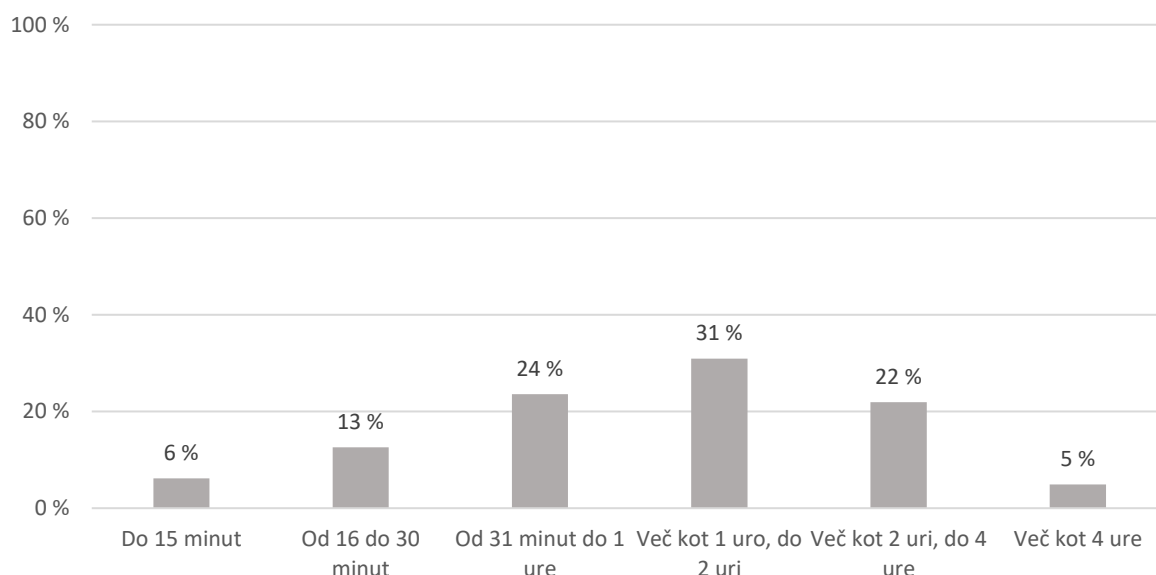
Odgovarjajo respondenti, ki uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsak ali skoraj vsak dan in ki NISO skrbniki vsaj enega mladoletnega otroka v gospodinjstvu (ali katerih otroci ne uporabljajo interneta v prostem času).

Tabela 49: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri ostalih respondenth.

Ocenite, koliko časa porabite v tipičnem delovnem dnevu za tovrstno uporabo spletnih platform.	%	n
Do 15 minut	6	3
Od 16 do 30 minut	13	7
Od 31 minut do 1 ure	24	13
Več kot 1 uro, do 2 uri	31	17
Več kot 2 uri, do 4 ure	22	12
Več kot 4 ure	5	3
Skupaj	100	55

Ocenite, koliko časa porabite v tipičnem delovnem dnevu za tovrstno uporabo spletnih platform.

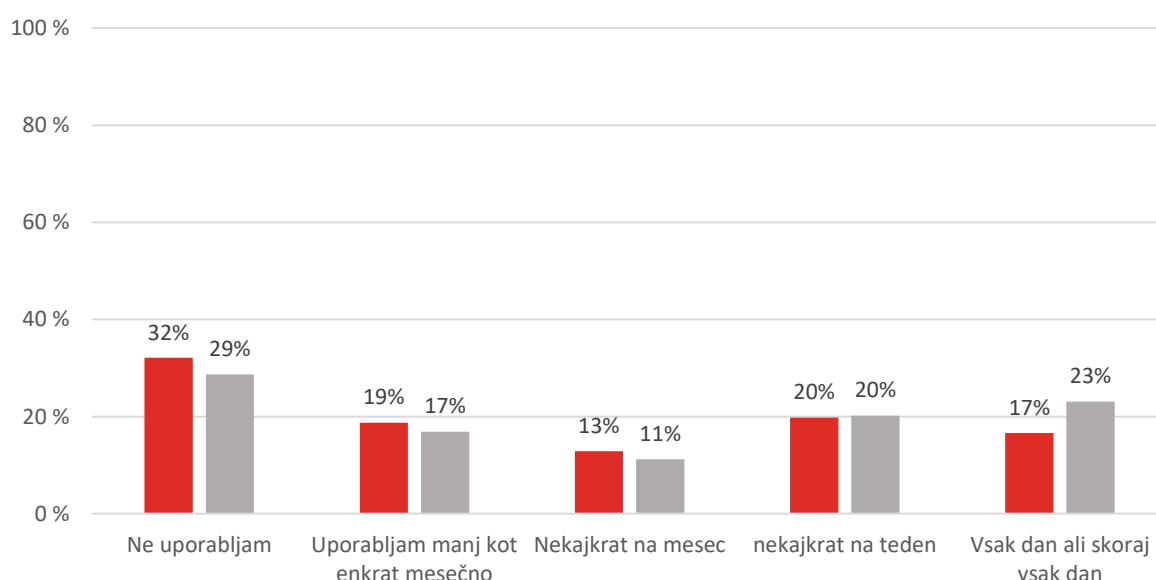
Odgovarjajo respondenti, ki uporabljajo neskončno drsenje po vsebinah vsak ali skoraj vsak dan in ki NISO skrbniki vsaj enega mladoletnega otroka v gospodinjstvu

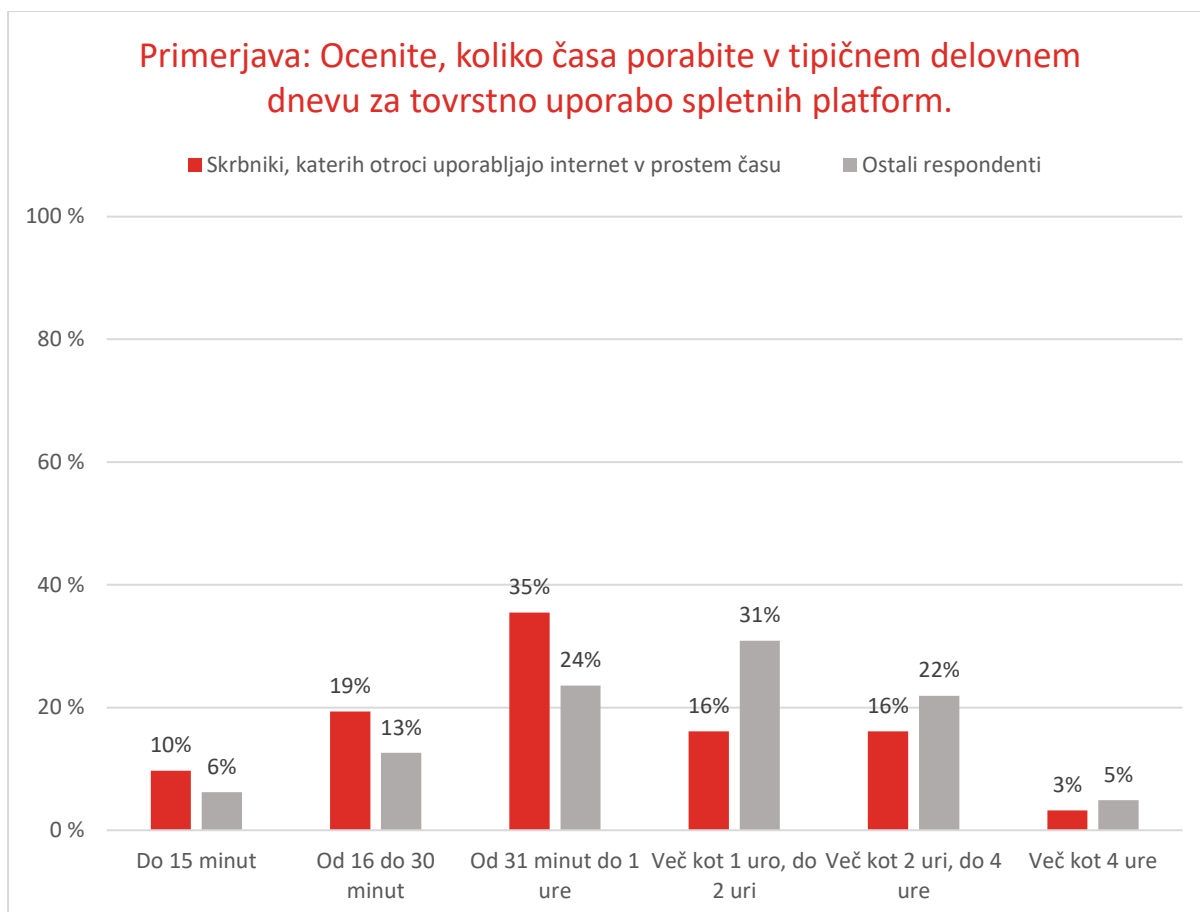
Slika 31: Tipična dnevna uporaba neskončnega drsenja pri ostalih respondentih.

Primerjava: Kako pogosto uporabljate spletne platforme oziroma omrežja na način neskončnega drsenja?

■ Skrbniki, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času ■ Ostali respondenti

Slika 32: Primerjava pogostosti uporabe neskončnega drsenja.

Slika 33: Primerjava tipične dnevne uporabe neskončnega drsenja.

V primerjavi s skrbniki, katerih otroci uporabljajo internet v prostem času, je med ostalimi respondenti nekoliko več takih, ki neskončno drsenje po vsebinah uporabljajo vsak dan ali skoraj vsak dan (23 % v primerjavi s 17 %). Med temi je nato tudi več takih, ki neskončno drsenje uporabljajo več kot 1 uro na dan: toliko časa neskončnemu drsenju posveti 58 % ostalih respondentov, ki neskončno drsenje po vsebinah uporabljajo vsak dan ali skoraj vsak dan, in le 35 % skrbnikov.